

Naš povojni razvoj je močno razširil obseg in poglobil vsebino političnega vpliva v času borbe organsko nastale najbolj množične politične organizacije Ljudske fronte Jugoslavije oz. osvobodilne fronte slovenskega naroda, ki se je po sklepu IV. kongresa LFJ preimenovala v Socialistično zvezo delovnega ljudstva Jugoslavije, je med drugim rečeno v poročilu Glavnega odbora SZDL Slovenije za V. kongres SZDL Slovenije, ki se bo pričel 7. marca v Ljubljani.

Izhodišča osnova za gospodarski razvoj v LR Sloveniji v razdobju med IV. in V. kongresom ima splošne značilnosti gospodarskega položaja v vsej državi, ki jih je moč strniti v naslednjih ugotovitvah.

Osnovni činitelj gospodarskega razvoja je bil hiter in močan porast proizvodnje, predvsem v osnovnih gospodarskih panogah. Na tak porast sta vplivala večja produktivnost dela in samouprava v komuni ter podjetjih. Zaključeno je bilo obdobje graditve temeljnih industrijskih objektov vsaj do take mere, da je bilo mogoče začeti preusmeritev v osnovnih gospodarskih poročih, zlasti na področju investicijske politike. Najbolj hiter je bil v preteklih letih razvoj industrije kakor tudi vseh ostalih panog gospodarstva. To je dajalo materialno osnovo delavskega in družbenega upravljanja ter komunalnega sistema. Povečana sredstva, s katerimi so razpolagale gospodarske organizacije, so omogočala večji vpliv kolektivov na razvoj proizvodnje, ob čemer se je utrjevala samostojnost pri odločanju in razdeljevanju sredstev.

Razdobje od IV. kongresa SZDL Slovenije po letu 1953 je pomembno tudi v tem pogledu organizacijskega utrjevanja kmetijskih zadrug. Vrsta pozitivnih ekonomskih ukrepov je sprostil pobudo kmetijskih proizvajalcev in okrepila njihovo zanimanje za proizvodnjo. Investicije v kmetijstvu so bile sicer sorazmerno majhne, vendar so se kazali prvi večji uspehi tudi kot sad vztrajnega političnega dela organizacij ZK in SZDL na vasi.

Po treh letih prizadevanj na področju kmetijstva, je bilo moč preiti k večji enotnosti v akciji, saj je tedaj kmetijska proizvodnja deloma dosegla ali pa tudi preseгла predvojno raven. Leta 1955 je bila v sklepah CK ZKJ in nato po IV. plenumu SZDLJ začrtana nadaljnja osnovna smer kmetijstva. Zvezna ljudska skupščina pa je nato v celoti formulirala novo agrarno politiko Jugoslavije.

Organizacija SZDL so se v tem obdobju močno zavzemale za utrjevanje kmetijskih zadrug, pri čemer so večkrat pokazale tudi na negativne pojave proizvodnega sodelovanja med kmetovalci in kmetijskimi zadrugami, predvsem tam, kjer začetki kooperacije niso nudili obema partnerjema zmeraj zadovoljivih ekonomskih prednosti. Ponekod se je sprevergla ta izrazito družbeno-ekonomska akcija zaradi pomanjkljive ekonomske priprave v kampanjo s preveč političnim poudarkom. Izkušnje pa so pokazale, da so ekonomsko dobro pripravljene kooperacije pritegovale individualne kmetovalce brez večje politične kampanje.

Z razvojem delavskega samoupravljanja se je vedno močneje čutila potreba, da bi tudi na drugih področjih družbenega življenja našli primerne oblike, preko katerih bi državljani kot proizvajalci in kot potrošniki sodelovali v vsej gospodarski in družbeni dejavnosti. Ob uvedbi svetov pri ljudskih odborih, kot ostalih družbenih organov, se je vloga ljudskega odbora postopoma omejevala v glavnem na kontrolo zakonitosti. Z neposrednim uveljavljanjem državljanov v organih ljudskega odbora je postala komuna najpomembnejši činitelj v razširjeni družbeni reprodukciji.

Cetrti kongres SZDL Slovenije je med drugim poudaril, da mora postati Socialistična zveza še bolj množična organizacija in da je treba omogočiti članstvo v SZDL vsem državljanom, ki imajo do naše stvarnosti pozitiven odnos. Od takrat do danes so organizacije SZDL pri sprejemanju novih članov dosegle pomemben uspeh, saj je bilo koncem lanskega leta včlanjenih v SZDL v Sloveniji 67,3 odst. vseh državljanov, starih nad 18 let.

Peti kongres SZDL Slovenije bo imel ob pestrosti in dinamiki dosedanjega družbenega razvoja bogat material za obširno analizo, ki bo v svojih zaključkih nakazala naši najbolj množični politični organizaciji pot naprej.

Predsednik Izvršnega sveta LRS BORIS KRAIGHER V POMURJU

Pred dnevi so obiskali Pomurje predsednik Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS Boris Kraigher in člana Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS Tone Bole in Jože Ingolič. V razgovoru s predstavniki OLO Murska Sobota in predstavniki okrajnih družbenih ter političnih organizacij so se gostje iz Ljubljane predvsem zanimali za gospodarski razvoj Pomurja, predvsem pa o aktualnih vprašanih kmetijske proizvodnje, o industrijski proizvodnji in o družbenem standardu. V času svojega obiska so si ogledali Srednjo kmetijsko šolo in nekatere kmetijske objekte v Rakičanu.

Radio Murska Sobota obeta boljši sprejem

Relejna postaja RTV Ljubljana v Murski Soboti nam obeta že v bližnji prihodnosti boljši sprejem. Že do 1. maja nameravajo postaviti namesto sedanjega sorazmerno nizkega oddajnega stolpa kar 45 metrov visok stolp. Ta bo stal nedaleč od sedanjega. S tem pa se bo sprejem izboljšal tudi na tistih področjih, kjer doslej lokalnih oddaj spričo slabega sprejema in motenj skoraj niso mogli poslušati.

Delegati za V. kongres SZDL Slovenije

BELTINCI:
Aleksander Kutoš, predsednik obč. odbora SZDL; Franc Perdiga, delavec v KZ; Janez Drnovšek, učitelj.

GORNJA RADGONA:
Marija Levar, predsednik obč. odbora SZDL; Branko Zadravec, predsednik ObLO; Bogomir Verdev, ravnatelj Zdravilišča Slatina Radenci; Milan Klementič, načelnik odd. za splošne zadeve in dr. službe ObLO; Franc Jurkovič, kmetijski tehnik, delovodja na VG G. Radgona; Ivanka Adamovič, učiteljica.

LENDAVA:
Franjo Bobovec, upravitelj na Vajenski šoli; Aleksander Török, sekretar obč. odbora SZDL; Stefan Horvat, delavec »Nafta«; Marija Vogrinec, delavka v »Dežnikarni«.

LJUTOMER:
Tone Truden, predsednik ObLO; Soster ing. Stane, upravnik KZ; Avgust Bedeković, preds. obč. odbora SZDL; Frančka Pihlar, sekretarka podjetja VG; Mirko Skuhala, kmetovalec; Alojz Spindler, mizarški pomočnik LJO Ljutomer.

PETROVCI-SALOVCI:
Karel Gomboc, preds. obč. odbora SZDL, sekretar ObK ZKS; Anica Novak, učiteljica na osnovni šoli.

MURSKA SOBOTA:
Boris Kocijančič, ljudski poslanec; Franc Skoberne, predsednik OO SZDL; Sida Podleske, sekretarka OO SZDL; Ivan Ros, sekretar OK ZKS; Rudi Rapi, preds. obč. odbora SZDL; Janez Kučan, oddelkovodja »Blisk«; Stefan Zekš, direktorja za ceste ObLO; Rudi Čačinovič, predsednik OLO; Cveta Filisar, tovarna perila »Mura«; Ludvik Merklin, KZ Bodonci.

Letošnji okrajni družbeni plan sprejet

Osebna potrošnja vskladno s proizvodnjo

V ponedeljek je bila seja obeh zborov OLO Murska Sobota. Odborniki so razpravljali o predlogu družbenega plana okraja Murska Sobota za leto 1961 in o predlogu proračuna okraja Murska Sobota za leto 1961. Obrazložitev predloga letošnjega okrajnega družbenega plana je podal predsednik OLO Murska Sobota Rudi Čačinovič, obrazložitev okrajnega proračuna pa predsednik sveta za proračun in finance pri OLO Murska Sobota Boris Goljevšček.

Osnovna smernica in naloga družbenega plana za leto 1961 je povečanje obsega proizvodnje in storitev v vseh gospodarskih panogah. Povečanje proizvodnje in storitev ter izboljšanje življenjskih razmer prebivalstva bomo dosegli z vzpodbudnejšim načinom delitve osebnih dohodkov in oblik nagrajevanja, z uvajanjem sodobne naprave in metode dela v proizvodnjo, z izboljšanjem organizacije dela, s pravilnim zaposlovanjem

delovne sile in s strokovnim izobraževanjem kadrov. Osebna potrošnja prebivalstva in družbeni standard naj bi se

razvijala in naraščala skladno s povečanjem proizvodnje in storilnostjo dela. Hkrati s povečanjem proizvodnje bo potrebno skrbeti za povečanje izvoza proizvodov živilske industrije. Pri investicijski gradnji bomo morali skrbeti za pospešeno gradnjo začetih objektov. Vso investiranje bo potrebno usmeriti na take rekonstrukcije, razširitve in iz-

popolnitve kapacitet, ki bodo z najmanjšimi sredstvi dale v čim krajšem času največje proizvodne učinke. V okviru splošnega gospodarskega razvoja bo potrebno tudi skrbeti za nadaljnjo razvijanje socialističnih družbenih odnosov, krepiti komunalni sistem, delavsko samoupravljanje in

(Nadaljevanje na 2. strani)

POMURJE OSVAJA SVET

Lani smo iz Pomurja izvozili skoraj za dve milijardi dinarjev raznega blaga — Proizvodi romajo preko izvoznih podjetij skoraj na vse kontinente — Možnosti za izvoz se še povečujejo — Kmalu bo tudi v Pomurju potrebno izvozno podjetje.

Proizvodi naših podjetij so se že močno uveljavili na svetovnem tržišču. Z izboljšanjem kvalitete pa se možnosti izvoza še povečujejo. Sedaj domala vsa podjetja izvažajo svoje proizvode preko ljubljanskih, zagrebških, beograjskih in drugih izvoznih podjetij, vendar bo potrebno spričo naraščanja kmetijske in industrijske proizvodnje kmalu tudi v Pomurju ustanoviti izvozno podjetje.

Vrednost izvoženega blaga v lanskem letu je bila precejšnja. Tako je znašala vrednost industrijskega blaga nad 700 milijonov dinarjev, vrednost izvoženih kmetijskih proizvodov v prvem polletju pa 539 milijonov dinarjev. Se pravi, da je znašala vrednost lanskega letnega izvoza skoraj dve milijardi dinarjev. Med močnejša podjetja, ki izvažajo svoje proizvode, lahko štejemo tovarno mesnih izdelkov »Pomurka«, tovarno pletenin in perila »Mura« v Murski Soboti ter Tovarno usnja v Ljutomeru. »Pomurka« izvažajo največ proizvodov v Italijo in Anglijo, »Mura« pa v Zahodno Nemčijo in to predvsem srajce, sklenili pa so tudi pogodbe za izvoz v Švedsko. Nameravajo pa še skleniti pogodbe za izdelavo plaščev za Češkoslovaško in Italijo. Tovarna usnja v Ljutomeru pa

daje največje količine usnja v Sovjetsko zvezo, ZAR in Poljsko. Precej kmetijskih pridelkov, živine in jajc pa je izvozila Kmetijska poslovna zveza Murska Sobota, ki izvažajo največ v Italijo in Nemčijo. Vinogradniška gospodarstva Kapela, Ljutomer in G. Radgona pa so v prvem polletju lani izvozila za 124 milijonov dinarjev blaga, predvsem vina in živine. Razen teh izvažajo precej svojih proizvodov tudi nekatera manjša podjetja, ki si prav tako hitro utirajo pot. Precejšen je bil tudi izvoz mineralne vode radenskega zdravilišča.

Možnosti izvoza v Pomurju pa se bodo v prihodnjih letih spričo nagle krepitve industrijske in kmetijske proizvodnje še močno povečale.

-ko

VREMENSKA NAPOVED

za čas od 2. do 12. marca
Okrog 6. marca močna ohladiitev s padavinami in snegom do nižin, nato izboljšanje, a hladno vreme. Okrog 11. marca ponovne snežne padavine.
Dr. V. Manohin

Humana akcija Rdečega križa v Murski Soboti

HOČEMO POMAGATI

Že nad 150 prijav za mlade Kongožane

Razglas Centralnega odbora Rdečega križa Jugoslavije našim narodom, da bi sprejeli v oskrbo mlade žrtve kolonialističnega terorja v Kongu, je zbudil tudi med našimi ljudmi v Pomurju veliko zanimanje. Na Okrajni odbor RK v Murski Soboti so že prispeli iz raznih krajev Pomurja tudi prvi izpolnjeni formularji, ki so jih bili poslali vsem občinskemu odboru RK s podatki, koliko otrok žele sprejeti posamezne družine.

V torek smo obiskali tajnico OOR RK v Murski Soboti, tovarišico Angelco Šlebičev. Povedala nam je, da je tudi med prebivalstvom v Pomurju veliko zanimanje za sprejem kongoških otrok.

»Ko smo prejeli tiskovine od Centralnega odbora RK Jugoslavije, smo le-ta takoj poslali na vse občinske odbore RK. Od sedaj so največ zanimanja pokazali ljudje v občini Murska Sobota, od koder so v Beograd poslali že 50 prijav, sledi obdobje Ljutomer s 40 prijavami, občina Lendava s 34 prijavami in občina Gornja Radgona s 15 prijavami. Po naj-

novejših podatkih je že tudi v občini Petrovci-Salovci 8 prijavljenec in 7 prijavljenec v občini Beltinci. Prav danes pa so iz Beltince sporočili, naj jim pošljemo še 50 tiskovin. Do danes smo v Beograd poslali že 154 prošenj za oskrbo kongoških otrok.

Imel sem priložnost pobrskati po nekaterih prijavnih polah. Zanimalo nas je predvsem, zakaj so se ljudje odločili sprejeti kongoške otroke. Po pregledu nekaterih prošenj smo lahko ugotovili, da so srca naših ljudi polna humanosti. Pomagati jim hočejo iz strašne bede in siromašnosti, ki jo do-

življajo v Kongu. Vsi pravijo, da bodo mladi Kongožani našli pri nas novi dom. Nekaj primerov prošenj je tudi takih, v katerih se ljudje zanimajo za možnosti posvojitve mladih črncev. Ljudje vsak dan prihajajo na občinske odbore RK in tudi na OOR RK. Tako je pred dnevi prišla na OOR RK v Mursko Soboto neka žena celo s Kapele s prošnjo, da bi rada posvojila malega Kongožana. Nekateri ljudje so pripravljene vzeti v oskrbo tudi po dva in več otrok. V glavnem pa žele imeti otroke v starosti od 3 do 7 let.

Med izpolnjenimi tiskovinami smo našli tudi prošnjo Marka Radiča, skladiščnika s KG Rakičan, ki je takole napisal: »Z afriškim narodom sem živel skupno v Franciji in so mi pri srcu, posebno še sedaj, ko trpe pomanjkanje in so preganjani. Za prejetega

otroka odgovarjam materialno in moralno«. Helena in Milan Knežević iz Lendave pa pravita: »Otroka želiva sprejeti z ozirom na to, ker sta najina otroka že osamosvojena in oddaljena od naju. Zato si želiva otroka iz Konga. Obenem pa tudi za to, da ga rešiva iz sedanjih težav, ki jih preživljajo otroci Konga.« Tudi Albin Grm iz Ljutomera želi imeti kongoškega otroka in sicer deklico v starosti od 4 do 5 let. V svoji prošnji navaja: »Želim sprejeti otroka iz humanizma in kot protest proti imperialističnim zločinom in rasnemu razlikovanju«.

Toliko različnih prošenj. Vendar pa v bistvu vse enake. Ljudje hočejo pomagati ubogim malim otrokom Konga, ki so ostali brez matere in očeta, brez hrane in oblek. Humana akcija se še nadaljuje.

R. Jaušovec

Trgovsko podjetje
»PREKMURSKI MAGAZIN«
v Murski Soboti, Titova ulica 26

Vam nudi v poslovalnici »VESNA« v Murski Soboti na Titovi cesti 7
veliko izbiro moških in ženskih balonskih plaščev ter vetrovk, vse po znižanih cenah od 20 do 40 odstotkov.
Potrošniki, prepričajte se! Priporoča se kolektiv.

V kmetijstvu pospešiti proizvodno sodelovanje

(Nadaljevanje s 1. strani)

družbeno upravljanje pa izpopolnjevati tako, da bomo dosegli predvideni razvoj proizvodnje, družbenega standarda in osebne potrošnje, je bilo rečeno med drugim v obrazložitvi predloga družbenega plana.

Investicijska vlaganja v osnovna in obratna sredstva bodo v letošnjem letu znašala 6 milijard 720 milijonov dinarjev in bodo za 54,6 odst. večja kot v letu 1960. V industriji bo potrebno nadaljevati z gradnjami že pričetih objektov, v rudarstvu pa z rudarsko-geološkimi raziskovanji naftnih polj in kremenčevga peska ter začetni z nekaterimi gradnjami novih objektov, kakor tovarne metalnola itd. V kmetijstvu naj bi investicijska vlaganja namenili predvsem za razvoj poljedelstva in živinoreje, v gozdarstvu za plantažno gojitev intenzivno rastočih drevesnih vrst, v gradbeništvu za nabavo mehanizacije, v gostinstvu in turizmu pa za gradnjo novih hotelskih kapacitet v M. Soboti, izgradnjo gostinskih in turističnih objektov pri Zdravilišču Slatina Radenci ter za

ureditev drugih objektov. V negospodarskih dejavnostih se bodo investicije letos povečale za 51 odst. v primerjavi z letom 1960, za razvoj družbenega standarda pa celo za 61 odst. Vzporedno s predvidenim gospodarskim razvojem in s povečanjem osebne potrošnje prebivalstva se bo povečala tudi storilnost dela in sicer v družbenem sektorju gospodarstva za 10,4 odst., od tega v industriji za 9,8 odst. S tem v zvezi je tudi predvideno, da se bo v tem letu zaposlilo novih 1300 ljudi.

Povečanje industrijske proizvodnje po predlogu družbenega plana za leto 1961 je predvideno za 32. odst. v primerjavi z lanskim letom. Tu so zajete poleg naftne, kovinske, elektroindustrije, industrije gradbenega materiala, lesne industrije tudi tekstilna industrija, industrija usnja in obutve ter živilska industrija, ki ji bomo ne samo v letošnjem, marveč tudi v petletnem planu posvetili posebno pozornost. Za nemoten razvoj živilske industrije bo potrebna združitev obstoječih proizvodnih zmogljivosti v enotno gospodarsko organizacijo v obliki živilskega kombinata.

V kmetijstvu pričakujemo povečanje obsega proizvodnje v letu 1961 v primerjavi z letom 1960 za 11 odst. Največji porast proizvodnje naj bi bil v živinoreji, pri krmljenih rastlinah ter v vinogradništvu. Predvideni porast poljedelske proizvodnje temelji na povečanem obsegu organizirane proizvodnje na družbenih posestvih in v zadrugi kooperaciji. Vendar so se odborniki največ zadrževali prav pri planiranih hektarskih donosih. Menili so, da so hektarski donosi nekaterih kultur pre nizki planirani. Plan je bil sestavljen na podlagi lanskega letnega dosežka, predvsem na podlagi jesenske setve, ki zaradi deževnega vremena ni mogla biti opravljena s stroji. Obseg organizirane proizvodnje bo nekoliko nižji. Na znižanje je v veliki meri vplivalo nezadovoljivo sklepanje pogodb od strani kmetijskih zadrug, pozno sprejemanje odločkov o agrotehničnem minimumu, neuporabno umetno

gnojilo in ker na njivah privatnega sektorja ni bilo mogoče uporabljati težje mehanizacije. Zato bodo morale v bodoče združene kmetijske zadruge aktivneje posegati v organizirano proizvodnjo. Družbena posestva pa bodo morala svojo proizvodnjo usmerjati predvsem na proizvodnjo kakovostne klavne živine. Težje vzreje za prodajo prašičev bodo bekoni. Za boljšo obdelavo zemljišč naj bi družbena posestva in kmetijske zadruge nabavile letos 54 traktorjev, 230 raznih priključkov, 15 kombajnov in več drugih kmetijskih strojev. Za razvoj gozdarstva pa je bilo med drugim omenjeno, da bodo morale gozdarsko službo okrepiti občine in posvetiti večjo skrb organizaciji gozdarske službe pri kmetijskih zadrugah.

V gradbeništvu se bo v letu 1961 povečal obseg gradbenih del v primerjavi z letom 1960 za 20 odst. Predvideno je povečanje vseh vrst prometnih uslug in sicer za okrog 5 odst. Za 5 odst. se bo povečal tudi obseg blagovnega prometa. V letu 1961 pričakujemo povečanje prometa v gostinstvu in turizmu za okrog 8 odst. Obrtna proizvodnja in storitve se bodo letos povečale za 15 odst., od tega v družbenem sektorju za 17 odst.

Po končani skupni seji so odborniki na ločenih sejah sklepali o predlogu družbenega plana za leto 1961 in o predlogu proračuna okraja M. Sobotica za leto 1961.

Ljutomerski prosvetni delavci zborovali

Pred nekaj dnevi so v Veržuju zborovali učitelji ljutomerske občine. Med drugim so poslušali predavanje direktorja Zavoda za prosveto in pedagoško službo LRS, tovariša Vladimira Cvetka o reformi šolstva.

Podlaga napredku

Pravijo, da so razmeroma redki dogodki, ob katerih bi lahko dejali, da pomenijo prelom za dotedanje življenje. Kadar pa se dogodi kaj takega, kar potlej poimenujemo z besedo prelom, potlej je to nekaj izrednega in pomeni res bistveno kakovostno in kvaliteto nekaj novega. Tokrat, ko se pomenkujemo o uveljavitvi zakonov, predpisov in odločkov, ki so bili te dni v razpravi in sklepanju pred Zvezno ljudsko skupščino, velja reči, da bo prav z njimi dosežen prelom v dosežanju načina gospodarjenja. Predpisi, odloki, zakoni in ukrepi, ki jih je sprejela že pred časom Zvezna ljudska skupščina ali Zvezni izvršni svet, bodo s sedaj objavljenimi celoti in vse to bo povzročilo takšno spremembo v gospodarskem življenju nasplo, posebno pa še v gospodarskem sistemu, da marsikdaj prezremo njihov daljnosežni pomen. Vse to bo posegalo tudi na vsako področje družbenega življenja in vse to bo podlaga in spodbuda za hitrejši razvoj socialističnih odnosov in oblik na vseh teh področjih. Seveda bodo te spremembe terjale mobilizacijo vseh političnih in družbenih sil, kar pomeni, da so pred nami tudi obsežne in odgovorne naloge.

Na zadnji seji Izvršnega odbora Zveznega odbora SZDL Jugoslavije je tov. Mijalko Todorović med drugim takole označil značilnosti novega sistema:

»Predloženi instrumenti delitve naj, najkrajše rečeno, pripomorejo, da bomo še bolj dosledno in bolj popolneje uveljavljali socialistično načelo nagrajevanja po delu. Vse sistem deluje tako, da so kar najbolj zainteresirani vsak posameznik, neposredni proizvajalec, torej tudi delovni kolektivi (gospodarske organizacije), da povečajo delovno storilnost, ne samo glede večje vneme in neposredne pobude posameznikov pri delu, marveč hkrati glede varčnega gospodarjenja vseh čimteljev proizvodnje, tako živega dela, kakor tudi družbenih sredstev za proizvodnjo. To pomeni tudi kar največje zanimanje neposrednih proizvajalcev, kolektivov in posameznikov za družbeno akumulacijo. Novi sistem delitve bo spravi delovne kolektive in delavce v takšen položaj, da bodo kar najbolj zainteresirani za to, da bodo sami akumulirali, da bodo sami razvijali in izpopolnjevali materialne pogoje svojega dela, materialne pogoje proizvodnje. Hkrati jim novi odnosi bolj kakovostno nudijo in zagotavljajo možnosti, da sami s svojim svobodnim delom razvijajo in izpopolnjujejo materialne pogoje dela za povečanje lastnega dohodka, za izboljšanje življenjskega standarda in splošnih življenjskih razmer.

Skladno s tem vodi sistem delitve k stalni in čedalje hitrejši decentralizaciji družbene akumulacije, krepitvi materialne osnove samoupravljanja, in sicer tako v gospodarstvu, kakor tudi na drugih področjih družbene samoupravnosti.

Seveda bi bilo napak misliti, da bo z uveljavitvijo zakonov, predpisov in odločkov že vse delo opravljeno. Čaka nas še obilo dela. Veliko bo še potrebno pojasnjevanj, dogovorov in naporov, kajti s temi spremembami bo uveljavljeno le tisto, kar je mogoče storiti v sedanjih razmerah. Toda že te pridobitve, in to ne pridobitve jutrišnjega, temveč današnjega dne, bodo spremenile položaj človeka v vsakem pogledu — ekonomskem, družbenem in moralnem.

Star je pogovor: »Vsak je svoje sreče kovač.« In ta pogovor bo prišel sedaj polno do izraza. Ključno in naklo je namreč v naših rokah, od nas samih, od naše prizadevnosti, gospodarnosti in naših odločitev je odvisno, kako bomo živeli, kolikšen dohodek bomo ustvarili v gospodarskih organizacijah, kolikšna sredstva bodo komuni na razpolago za urejanje vseh tistih zadev, od katerih je odvisen življenjski standard nas vseh, tam, kjer delamo in živimo.

P. D.

KOT VSAKO LETO, BODO TUDI LETOS DELOVNE ŽENE POMURJA PRAZNOVALE MEDNARODNI PRAZNIK — DAN ŽENA, 8. MAREC. NE SAMO ŠTEVILNA POSVETOVANJA, PROSLAVE IN DRUGE PRIREDITVE, KI JIH PRIREJAJO ŽENE TE DNI, MARVEČ VSAKODNEVNO IN NEPOSREDNO ZANIMANJE ŽENA ZA NAŠO SPLOŠNO DRUŽBENO PROBLEMATIKO, POMENI VSEBINO 8. MARCA. ZATO JE TA DAN PRAZNIČEN ODRAS AKTIVNOSTI ŽENA V DELAVSKIH IN ZADRUŽNIH SVETIH TER V ORGANIH DRUŽBENEGA UPRAVLJANJA.

(Na sliki — delavke v prosenjanskem Pletiljstvu)

DRUŽBENO DELO ŽENA ŠE PREMALO CENIMO

Iz leta v leto je v soboški občini vključenih v družbene organizacije več žena, vendar tega ni čutiti tudi v odborih društva prijateljev mladine, v svetih, SZDL itd.

V društvih prijateljev mladine je 656 članov, od tega 423 žena. V odborih društev je 105 odbornikov, toda le 48 žena.

Podoben pojav je moč zaslediti tudi pri krajevnih odborih, katerih naj ne bi bila v bodoče glavna skrb le vaški komunalni problemi, marveč predvsem skrb za človeka. Na primer v Bakovcih je stalno zaposlenih 250 žena, toda vas

nima otroškega zavetišča. Predvsem zato ne, ker je tudi v tej vasi, tako kot v vseh ostalih krajevnih odborih v občini, premalo aktivnih žena, kar povedo naslednje številke: odbornikov v krajevnih odborih je 576, od tega le 18 žena.

Čeprav je znano, da posvečajo največ skrbi vzgoji otrok predvsem matere, teh tudi v šolskih svetih ni dovolj. Od skupno 358 odbornikov v šolskih svetih je le 71 žena.

In še v Socialistični zvezi: od 356 odbornikov 51 žena.

V prihodnje? Ob teh številkah, ki vsekakor niso zadovo-

ljive, bo potrebno posvetiti res mnogo več skrbi temu, da v vodstva naših organizacij, svetov itd. dobimo več žena, poleg tega pa delo res aktivnih žena še vse premalo cenimo in populariziramo, je dejala med drugim v krajšem razgovoru o aktivnosti žena v soboški občini STEFKA BERGLEZ, članica okrajnega odbora SZDL.

V ospredju pozornosti - delitev dohodka

Že od začetka februarja so v Pomurju občni zbori sindikalnih podružnic. Na njih člani sindikata razpravljajo o mnogih vprašanjih, ki so sedaj v ospredju pozornosti naše celotne družbene skupnosti. To je predvsem delitev osebnih dohodkov v skladu z delovnim uspehom, ideološkim in strokovnim izobraževanju ter o dejavnosti članov sindikata v družbeno-političnem življenju.

Na občnih zborih sindikalnih podružnic v proizvodnih organizacijah so v ospredju pozornosti organi delavskega samoupravljanja. Tako so v večjih gospodarskih organizacijah ugotavljali, da je zaradi formiranja ekonomskih enot potrebno decentralizirati tudi delavsko samoupravljanje. V nekaterih kolektivih pa so člani sindikata ugotavljali, da so organi delavskega upravljanja še bolj ali manj na papirju in da upravno vodstvo podjetja samovoljno in neupravičeno spreminja sklepe delavskega sveta in upravnega odbora tako, kakor ustreza njegovim koristim. Nekateri sindikalne podružnice so tudi ugotavljale, da tehnična vodstva premalo skrbijo za organizacijo dela in proizvodnje ter tudi za ocenitev posameznih delovnih mest.

Sindikalne organizacije uslužbencev pa posvečajo največ pozornosti nagrajevanju uslužbencev po delovnem prizadevanju. Glede tega je namreč mnogo nejasnosti in se zato zavzemajo za določevanje jasnejših in bolj trdnih kriterijev. Nadalje je v ospredju zanimanje za odnose med uslužbenci, njihovo strokovno izobraževanje in tudi odnosi do državljanov. V mnogih sindikalnih podružnicah so se člani na občnem zboru tudi odločili za skupne študije, kar je brez dvoma zelo pozitivno, zlasti še zato, ker strokovna

predavanja dopolnjujejo z družbeno-politično problematiko.

Tudi glede izboljšanja življenjskega standarda so razprave zelo živahne. V ospredju so predvsem stanovanja, katerih izgradnja še vedno ni vsklajena s potrebami.

Občni zbori sindikalnih podružnic so odprli veliko vprašanj, hkrati pa pokazali, da je med člani izredno veliko zanimanja, kako se določeni problemi proizvodnje in družbenih odnosov rešujejo. Te živahne razprave pa tudi kažejo, da v marsikaterem podjetju in ustanovi sindikalna organizacija še ni našla svoje vloge. Problemi, na katere namreč člani opozarjajo, so precej stari in jih je mogoče rešiti le z nenehnim aktivnim delom. Tega pa je pogrešati. Namesto, da bi člani sindikata in njihova organizacija sproti ukrepala zaradi nekaterih nepravilnosti, pa to opušča ter s tem omogoča še druge nepravilnosti. Zato ti občni zbori nakazujejo kot nujnost, da bodo morala nova vodstva podružnic biti v bodoče bolj samostojna. V ta namen so se v nekaterih sindikalnih podružnicah tudi zavzemali, da bi morali sestanki sindikata biti bolj pogosti in tudi povezani z reševanjem določenih problemov. Le tako bo namreč prišlo do izraza tudi mnenje neposrednih proizvajalcev.

Ob Dnevu žena

In prinašali so svobodo...

Ob Dnevu žena — 8. marcu objavljamo ta kratek spomin na narodnoosvobodilno gibanje v Pomurju.

Napisala ga je takratna Skojevka Milica GRIMŠIČ.

Bilo nas je 5 otrok; najmlajšemu je bilo 6, najstarejši 15 let. Imeli smo dom, topel dom in starše, kot jih je malo po svetu. Radi smo se imeli. S sosedovimi otroci smo se podili po tratah in »vrateh« — bosopeti paglavci — pasli smo krave, hodili v šolo in vsak dan počenjali sto neumnosti, kot jih počenljajo otroci tudi danes.

Potem pa je nenadoma treščilo v svet: vojna! Obrazi odraslih so se zmračili, smeh je izginil, pesem je utihnila; otroci smo nehali biti otroci. Z grozo in bolečino smo opazovali, kako so fašisti s težkimi, okovanimi čevlji pomendrali vse, kar je bilo naše. Kakor kobile so se razlezi po naših domovih — ti »nadjudje«. Mi, »odrasli otroci«, smo doživeli veliko razočaranja. Nismo mogli razumeti, da je naša »hrabra vojska« kapitulirala. Vsak dan smo pričakovali nekoga, ki bo vse to spremenil, ki bo opral to sramoto z nas vseh.

Nismo se zmotili. Kmalu so začeli prihajati... na zunaj trdi, odločni, vedno lačni, tudi strgani in mokri ter preležani in nepopisno iznadvirni in pogumni; s seboj so nosili svobodo. Kako mnogo so nam pomenili! Bilo jih je mnogo: Zdene, Jurek, Oskar, Atena, Bojan, Savo, Vida, Janez, Joško, Nabor, Djuro in še stotine drugih partizanov z leve in desne strani Mure, od Kozjaka in Pohorja pa tja do Bleda in še kje, je poznalo moj dom. »Postojanka pri treh mladenkah« so ga imenovali. Tovorili so kilograme najrazličnejšega propagandnega materiala, municije, hrane, obleke itd. Kako smo se razveselili prvih partizanskih pesmi! Peli smo jih v najtežjih in sončnih dneh. In prva številka »Slovenskega poročevalca« — šel je iz rok v roke, dokler se je držal skupaj. Iz krompirja smo izrezovali petokrako zvezdo, črke, ki so takrat pomenile življenje. Tiskali smo male lističe in jih raztresali povsod, pisali po zidovih in ploteh naša gesla, zbirali hrano, obleko, bili smo

kurirji, stražarji — puntarji, kot milijoni drugih širom naše domovine. Tako smo rasli in se učili od starejših tovarišev, kako globoka je resnica Zupančičeve misli: »Zemlja domača — ni prazna beseda...«

Postali smo Skojevci. To je bilo veliko priznanje za naše delo. Kako smo bili ponosni in hvaležni našim učiteljem, staršem in Partiji, ki so nas vodili in usmerjali ter iz nas napravili prave ljudi. Čutili smo veliko odgovornost in še odločneje nadaljevali naše delo. Bilo nas je mnogo in zaupali smo drug drugemu. Najtežje nam je bilo takrat, kadar katerega od najbližjih ni bilo več nazaj. Takrat tudi pesem ni pomagala — niti tista najlepša: »Počiva jezero v tihoti...« Danilo je ostal nekje pri Bledu, Danico so ustrelili pri Muri, Jurek je padel na Podgradju, Janka so ubili v Cezanjčevih, Cirila so obesili v Ljutomeru in še in še. Koliko jih je trpelo v taboriščih in umiralo po ječah!

Pa nas gorje ni strilo. — Samo še bolj nas je utrdilo in spoznanju, da je naša pot pravilna in edina. Naša skojevska organizacija je bila trdna. Dobivala je vedno težje in odgovornejše naloge. Naše vrste so se množile, svoje mreže smo razpletali vedno širše. Fašisti se že zdavnaj niso čutili več varni, zato so teror še povečali in še budneje nadzorovali »svoja lovišča«, kajti zemlja pod nogami se jim je v temeljih majala. Posluževali so se izmečkov slovenske zemlje, — domačih izdajalcev — kateri so za judežve groše prodajali svoje ljudstvo.

Zato smo nekega dne — tik pred svobodo — ostali brez doma. Tudi očeta in matere nismo več imeli. Novakovo mamo so Kozaki pretepli do krvi, ker ni hotela izdati najmlajših dveh Marjice in Janka, ki sta se ji motala okrog nog ter z grozo v očeh opazovala nenavaden kres sredi belega dne.

Ne, niso nas strli niti tokrat, ker so nam trdno stali ob strani tovariši; pomagali so nam drugi ljudje in trpeli z nami.

Obisk v prijateljski Gani

Predsednik Tito prispel v prijateljsko afriško deželo — Trdna vez v boju proti kolonializmu in blokovski politiki

V torek ob enih popoldne je predsednik Tito prvič doslej stopil na tla neodvisne afriške dežele Gane. Pozdravili so ga njen predsednik Nkrumah ter drugi visoki funkcionarji. Ganska prestolnica je svečano okrašena sprejela visokega jugoslovanskega gosta in ga kar se da toplo pozdravila. Mesto je polno jugoslovanskih in ganskih zastav ter slik obeh predsednikov.

Jugoslovanski predsednik se je doslej dvakrat sestal z ganskim predsednikom v New

mev v Afriki in po svetu. Dosledna neblokavska in protikolonialistična politika zdru-

nikov, da bi še bolj utrdila sloves neodvisnih, neblokavskih prizadevanj. Srečanje prihaja v času, ko skušajo ostanki kolonialističnih sil v novi obliki zavreti gibanje afriških narodov za osvoboditev in neodvisnost. Primer Konga najzgovorneje govori o tem. Gana se odločno bojuje proti tem nakle-

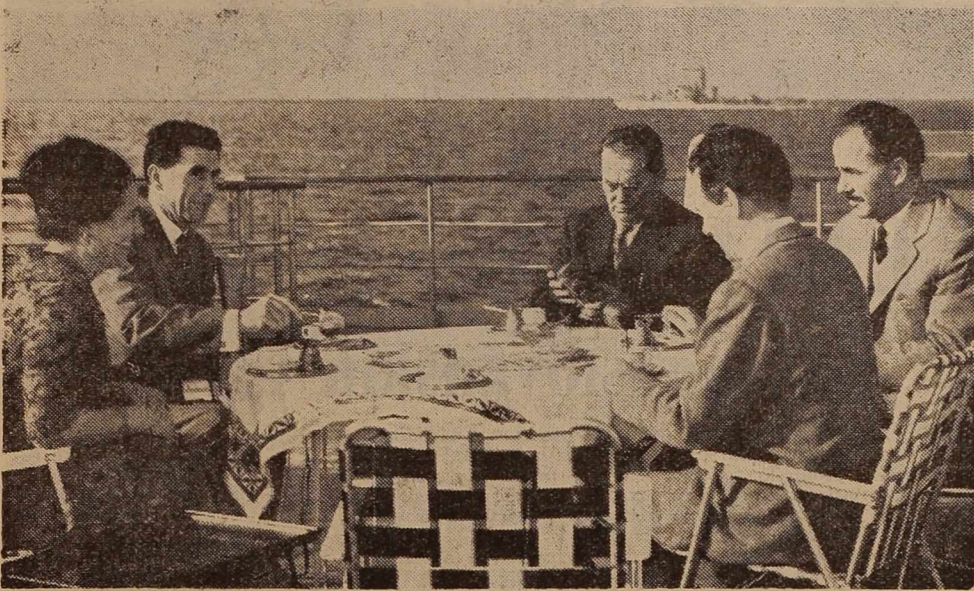
trdim, da skrbimo za prihodnost te celine. Jugoslavija je vedno poudarjala to misel. In prav zaradi razumevanja, ki ga kaže v odnosu do novih afriških dežel, si je v kratkem času pridobila v Afriki toliko prijateljev, med njimi tudi gansko ljudstvo.

UMRL JE MAROŠKI KRALJ MOHAMED V.

Rabat — V nedeljo je nenadoma umrl maroški kralj Mohamed V. Po uspehi operaciji mandelnov mu je nenadoma prenehalo biti srce, zdravniki pa so bili brez moči. Njegove posmrtno ostanke so svečano pokopali v torek. Pogreba so se udeležili med drugimi v imenu predsednika FLRJ podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Rodoljub Colaković, predsednik prezidija Vrhovnega sovjeta Brežnev in tuniški predsednik Burgiba. V deželi so razglasili sedemdnevno žalost.

Kralj Mohamed se je rodil leta 1909. Leta 1927 je prišel na sultanški prestol tedanjega francoskega protektorata Maroko. Med bojem proti fašizmu l. 1943 se je priključil tedaj ustanovljeni stranki neodvisnosti — Istaklal. L. 1947 je zahteval ukinitve francoskega protektorata. Takšno stališče je okrepilo protikolonialne sile med Maročani. Po ogorčenih spopadih so ga francoske oblasti deportirale na Korziko.

Leta 1956 je Maroko dobil neodvisnost. Francija je priznala suverene pravice sultana Mohameda V. Od tedaj se maroški kralj zavzema za samoodlobo afriških narodov in za arabsko enotnost. Zavzema se za politiko nepovezovanja z bloki. Njegov naslednik sedaj je prvorojenec kot kralj Hasan III.

Predsednik Tito s svojimi sodelavci na palubi »Galeb«

Yorku med zasedanjem Generalne skupščine OZN, toda sedanj obisk predstavlja mnogo večjo priložnost, da zamenjata nazore o sodobnih mednarodnih vprašanjih ter o dvostranskih odnosih. Saj igra Gana v današnjem afriškem svetu eno vodilnih vlog in je med najbolj vnetimi poborniki popolne osvoboditve vse »erne celine«.

Četudi so prijateljski odnosi med FLRJ in Gano razmeroma mladi, je podobnost v politični usmeritvi v mednarodnih odnosih kmalu postala most tesnega sodelovanja. Omenimo naj samo znano deklaracijo petih predsednikov, s katero so pozvali Hruščeva in Eisenhowerja, da se sestaneta in obnovita započete pogovore. Stališča Nkrumaha o kolonialnih vprašanjih, razorožitvi in mednarodnem sodelovanju imajo vse večji od-

žuje obe deželi. Zato bo novo srečanje predstavljalo v bistvu nov delovni napor dveh držav-

pom. »Afrika pripada Afričanom,« pravi Nkrumah. »Mi smo edini, ki lahko resnično

PREPLAH V LEOPOLDVILLU

Napredovanje sil zakonite kongoške vlade proti glavnemu mestu — Posvetovanje separatistov — Čombejeve kazenske ekspedicije požigajo vasi plemena Baluba

V zadnjih dneh so vojaške enote zakonite kongoške vlade pospešile svoj pohod proti Leopoldvillu. Poročajo, da so zavzele glavno mesto province Kasai Luluaburg in obmejno mesto na robu leopoldvillske province Port Francqui. Predsednik Kasavubu je ves preplašen razglasil splošno mobilizacijo in obenem zahteval od predstavnikov OZN, naj napredovanje ustavijo, ker bo sicer sam ukrepal. Posebni odposlanec glavnega tajnika OZN Dajal je zato pozval stanleyvillske oblasti, naj prenehajo s pohodom in naj se umaknejo iz zasedenih mest.

Zanimivo je, da glavni tajnik OZN Hammarskjöld ni doslej še ničesar ukrenil, četudi ima po najnovejšem sklepu Varnostnega sveta razširjena polnomočja. Zato se nekateri upravičeno sprašujejo, ali ne gre pri vsej zadevi morda za novo zavlačevanje. Iz tega razloga so čete generala

Lundule tudi pričele svoj pohod. Resnica je, da se enote OZN niso doslej vmešavale v napredovanje. Predstavnik misije je celo dejal, da ljudstvo navdušeno pozdravlja Lumumbove vojske in se tudi vključuje v njihove vrste. V Luluaburgu je bilo baje 3.000 Mobutujevih vojakov, in ven-

dar je mesto zasedlo le 600 vojakov zakonite vlade!

Separatist na jugu, premier Combe v Katangi, je prejšnje tedne prišel pravo ofenzivo pokolija proti plemenu Baluba, vendar navzile belgijskim častnikom in belgijskemu orožju ni uspel. Kot pravijo poročila, je njegova sodelstva podgala na stotine vasi, toda prebivalci so se v glavnem pravočasno rešili v džunglo, od koder ponoh napadajo njegove zandarte. Kasavubu, Combe in separatist iz južnega Kasajja, Kalondži, se sedaj znova posvetujejo o skupni akciji proti silam zakonite vlade. Najbrž bodo skušali vplivati na mislijo OZN, da onemogoči nadaljnje napredovanje. Vendar vse pogostejši napadi na predstavnike Združenih narodov ne odpirajo preveč lepe perspektive.

Prizor iz Gane — Domači rokodelci, ki jih lahko vidiš v mestih

IZZIVANJE IZ TIRANE

Na nedavnem kongresu albanske Partije so znova grobo napadli Jugoslavijo in njeno vodstvo. Prednjačil je generalni sekretar Enver Hodža, sledili pa so mu tudi govorniki »bratskih partij«. Vendar tokrat niso ostali samo pri obsojnih revizionizma. V albanskih krogih so celo lansirali vest, da je »Jugoslavija name-ravala s pomočjo ameriškega sredozemskega ladjevja napasti Albanijo! Izjave te vrste je dal tudi pred nedavnim ujeti albanski vohun Ljuša Vataja na procesu v Titogradu, četudi za to ni nobene podlage.

Seveda se takemu ravnanju albanskega vodstva nihče ne čudi, saj so v Tirani poleg Kitajcev najbolj glasni in dosledni v protijugoslovanski »ideološki gonji. Da bi jo še bolj potrdili, so pred dnevi pretep-li enega uslužbenecv jugoslovanskega poslanstva. Najhujše pa je padla albanska propaganda v času, ko je ves svet odločno obsodil zločinsko početje belgijskih kolonizatorjev z zakonitim kongoškim premierom Lumumbo. Kot je znano, so demonstranti v Beogradu napadli belgijsko veleposlaništvo in ga tudi demolerali. Jugoslovanska vlada je uradno tako početje obsodila (namreč napad na samo veleposlaništvo), v Tirani pa so sporočili, da je »revizionistična klika v Beogradu navzlic temu, da z besedami trdi, da je proti kolonizatorjem, z dejanji podprla njihovo politiko in zločine, ker je pokorni služabnik imperialistov in kolonizatorjev, ki zatirajo afriške narode«.

Take izjave so zmoejni ljudje v Tirani, četudi ves svet ve, da je bila Jugoslavija najbolj dosledna v stališču do Konga in v obsodbi tujih, posebno belgijskih, manevrov v njej. Proti belgijskemu kolonializmu je odločno demonstrirala vsa Jugoslavija, četudi je treba na drugi strani spoštovati nedotakljivost tujih diplomatskih predstavništev. Upravičen ljudski gnev pa se ob nezasišanem zločinu pač ni mogel zaustaviti...

Kaže, da bo v brazilski prestolnici Brasiliizavece nov veter. To te dni že temeljito ujetijo uslužbenici ministrstev in predvsem ministri sami. Predsednika je, kot pravijo, naravnost popadla prava vročica po znanju. Vse želi vedeti. In tako potujejo kar po vrstnem redu papirčki z vprašanji posameznim ministrom s strogo določeno vsebino, tako imenovani bilhetinhos.

Pravosodni minister je n. pr. prejel listič z naslednjimi napotki: »Naj vaša ekscelenca v roku 90 dni pripravi vse potrebno za pričetek reforme

NOVI VETER

Brazilski predsednik Quadros uvaja nov sistem dela — »Papirčki« z navodili ministrom — »Usodna« izjava o razgovorih s Kennedyjem

Novi argentinski predsednik Quadros je predstavljal že v času, ko je kandidiral, pravo neznanost za politike, saj ga celo njegovi najboljši znanci po lastni izjavi niso mogli dobro spoznati. Kandidiral je ob podpori konservativnih strank, vendar je v predvolilni kampanji v svojih govorih nanizal toliko razmeroma naprednih misli, da je postala zmeda o njegovih dejanskih težnjah še večja. Za simbol bodoče uprave v deželi je izbral — metlo, s katero namerava pomesti s starim, z vsem, kar škoduje dejanskemu ugledu Argentine.

trgovskega zakonika, državlanskega zakonika, kazenskega zakonika, zakona o mladostnih, zakona o transportih, zakona o prekrških...»

Finančni minister je prejel naročilo: »Posredujte pri Brazilski banki, naj strogo prouči in uporabi najstrožje kriterije pri vprašanju uvoza brez ustreznega izvoza v isti količini iz dežele. Naj ne bo nikakih obzirnosti do sektorjev naše proizvodnje. To naj bo za vašo ekscelenco strogi napotek.«

Prosvetni minister je prejel listič z napotili glede štipendistov v tujini. Zunanega mi-

nistra je brez dvoma presenetil listek z navodili nasled-

Predsednik Quadros — metla pometa...

Spet: KLJUKASTI KRIŽI

To se je dogodilo spet v Zahodni Nemčiji. Ko se je v Düsseldorfu luterjsko sredo razšel sprevod karnevalskih veseljakov, se je na zidovih hiš, žel in cerkev pojavilo nenadoma več ducatov kljukastih križev. Nekateri med njimi so bili visoki celo do pol metra. V neki zahodnonemški bolnišnici je neka bolna židinja prejela jedilni pribor, v katerega so bili vrezani kljukasti križi. Žena je dobila živčni zlom. Pozneje so ugotovili, da je kakih šestdeset bolnikov doživelo podobno »čast«.

Ti pojavi so toliko značilnejši, ker je Zahodno Nemčijo te dni zajela »Eichmannova psihoza«, široka epidemija nemira in razdraženosti zaradi predvidenega procesa proti velikemu vojnemu zločincu. Tudi v Zahodni Nemčiji so se tokrat malce »zganili«. Razpisali so celo nekaj visokih nagrad za tiste, ki bi izdali nekatere Eichmannove sodelavce. Tako so »odkrili« zadnjega poveljnika koncentracijskega tabori-

strani skušajo »rehabilitirati« naciste s tem, da jim dodeljujejo napredovanje. Tako bo te dni sprejel generalne šefve Kammhuber, nekdanji letalski as »stuck«. Za novega šefa vojne flote je predviden Adolf Zenker, ki odprto propagira Hitlerjevo »velika admirala« Raedera in Doenitzja kot vzor današnje mornarice. Prav tako nameravajo povišati v generalnega inspektorja najstarejšega častnika Bundes-

Taka znamenja so se pojavljala na židovskih svetiščih v Zahodni Nemčiji na pragu lanskega leta. Sedaj poročajo o nemčem podobnem

šča Baera, četudi se v bistvu niti ni skrival. Od treh policijskih agentov, ki so jih pred kratkim zaprli v Wiessbadenu, zaradi sodelovanja pri množičnih ubojih internirancev, je bil eden v aktivni službi vse do aretacije. »Nekje na Bavarskem« so januarja zaprli nekdanjega poveljnika koncentracijskega taborišča Hinzert, vendar so njegovo ime ohranili v tajnosti. V Ulmu so — po dvanajstih letih! — zaslišali nekdanjega Bohrmannovega tajnika Klopfera, ki je vmešan v množično uničevanje Židov. V Ansbachu te dni sodijo Karlu Hmielewskemu, ki odgovarja za smrt 10.000 zapornikov v Gussenu pri Mattheusenu.

Nekaj vojnih zločincev je še v preiskavi, nekaj si je sodilo samih. Tako se je nekdanji esesovski poveljnik Rudolf Batz obesil v Wupertalskem zaporu. Bivši esesovski obersturmführer Kornherr, sodelavec Eichmanna pri uničevanju Židov, si je pogoltno v glavo, ko je zaslišal pred vrati policijo. Zanimivo pri tem je, da ga policist ni nameraval aretirati — to je bilo na Dunaju —, temveč samo od njega izterjati alimente za tri nezakonske otroke. Vendar je nečista vest bila močnejša...

Seveda odkrivajo le nekatere, drugi pa se še nekatere skrivajo. Od 950 obtoženih so doslej »našli« le 28! Za mnoge naciste krvavi rok so vedeli tudi visoki uradni krogi, pa so vztrajno molčali, oziroma jih ob pravem času opozorili, da so lahko pobegnili. Na drugi

wehra, onega hitlerjevskega generala Fertscha, ki so ga po kapitulaciji zaradi vojnih prestopkov obsodili na 20 let ječe in pozneje »rehabilitirali«.

Ali niso pojavi »kljukastih križev« dokaz o tem, da skušajo nacisti prav zaradi ponovne obsodbe nacističnih zločinov v zvezi s procesom proti Eichmannu v Izraelu pričeti s ponovno »ofenzivo«, kakršno so pričeli na pragu lanskega leta? Značilna je pri tem izjava nacističnega pilota Rudla, ki uživa gostoljubje Madrida, da bodo »bivši nacisti po vsem svetu zbrali 100.000 dolarjev za obrambo Eichmanna«.

Razgovori DE GAULLE — BURGIBA

Pariz — V ponedeljek sta se v dvorcu Rambouillet sestala francoski predsednik de Gaulle in tuniški predsednik Burgiba. Kot je znano, je tuniški minister za informacije že nekaj dni poprej pripravil v Parizu »primeren teren« za tak sestanek. Tunis želi posredovati pri francoski vladi, da bi prišlo do stikov med njo in predstavniki začasne alžirske vlade, katerim naj bi sledilo premirje v Alžiru.

Razgovori so potekali v najboljšem ozračju. Kaj več niso uradno sporočili. Računajo, da bo predsednik de Gaulle po tem sestanku spregovoril in pojasnil svoje stališče do Alžira. Doslej je nekaj mesecev molčal. Znano je, da je začasna alžirska vlada pripravljena na razgovore brez vsakih povprečnih pogojev. Sedaj je torej vse odvisno od Pariza.

Spomenik ali ne

Na letošnjem občnem zboru Ljutomer-ske občinske organizacije ZB NOV so razpravljali o predlogu, ki je star pravzaprav že nekaj let in o katerem so razpravljali že na več občinskih zborih: narodnim herojem Jožetu Kerenčiču, Vinku Megli in Nandetu Kavčiču je treba postaviti v Ljutomeru dostojen spomenik. Prvoborci Prlekije to na vsak način zaslužijo in naloga naše generacije je, da se jim na tak način oddolži. Toda letošnji občni zbor omenjene organizacije je dal nov predlog, ki je vreden, da ob njem zabeležimo nekaj vrstic vsem merodajnim v razpravo in dokončno odločitev. Na občnem zboru so namreč razpravljali o tem, ali ne bi bilo bolj umestno kot spomenik, zgraditi Dom Zveze borcev. Že sam naslov menda pove dovolj, čemu naj bi tak dom služil. Pred-

vsem za potrebe borcev, ki naj bi v tem domu našli prostor za oddih itd. Narodnim herojem Prlekije pa bi v pročelje doma vzdali primerno ploščo.

Predlog Ljutomerske organizacije ZB je toliko bolj aktualen, ker so načeli vprašanje o gradnji spomenika tudi v Radgoni, kjer naj bi postavili večji spomenik, za katerega bi rabili baje okrog 5 milijonov dinarjev. Ali ne bi bilo primerno tudi tukaj (in morda še kje drugje) posnemati Ljutomer?

Naj bo to vprašanje postavljeno brez kakršnihkoli zaključkov. Te naj naredijo predvsem člani Zveze borcev NOV. Bolj kot kdajkoli prej, pa je to vprašanje aktualno letos, ko praznujemo 20. obletnico vstaje.

Ti si vojna sirota

Slišal sem pred nekaj dnevi na cesti nekoga, ki me mlademu, zdravemu, optimizmu polnemu fantu dejal: »Kaj boš ti, vojna sirota!« Zanimal sem se za ta primer in ugotovil, da je fant res »vojna sirota«.

Potem sem se spomnil, kolikokrat pravzaprav slišimo te besede. Pa ne, da bi koga podcenjevali. Na sestankih in občinskih zborih Zveze borcev, Zveze vojno-vojaških invalidov, na svetih za socialno varstvo itd. govorimo o »vojnih sirotah«. Da govorimo o mladih ljudeh, ki so zgubili med vojno starše, in da jim pomagamo, je prav, saj mora biti to največja skrb naše skupnosti.

Ce bi danes po petnajstih letih zbirali podatke o tem, koliko sredstev je dobivala naša skupnost za otroke padlih borcev in žrtve fašističnega nasilja, pa bi se morali vendarle vprašati, ali izraz »vojna sirota« vendarle vsaj malce ne spomnja na stare, berače, z lesenimi nogami, ki jih je

bilo pri nas pred vojno vse polno na cestah, in katerim je dala občina namesto podpore ali invalidnine potrdilo, da smejo prosjačiti. Skratka, v ušesih zveni to preveč pomilovalno, celo podcenjevalno in skrb naše družbene skupnosti za te mlade ljudi tako ponesrečeno ponazarja.

Se en tak primer so »domovi onemoglih«. Ali bi lahko našli še bolj neprimeren naziv za domove, v katerih preživljajo zadnja leta stari ljudje in katerim posveča socialistična skupnost toliko pozornost! Najbrž ne. Pa naj je to samo »formalna plat« vprašanja, človek se ne more znebiti neugodnega vtisa.

Vse to se ni rodilo v Pomurju, toda raste tudi pri nas. Zato vprašanje pristojnim, ali ne bi bilo primerno poiskati v obeh primerih naziva, ki bi bolj posrečeno zamenovala »vojne sirote« in »domove onemoglih«.

Juš Makovec

Ocena dobro – za lansko leto

Na seji Občinskega ljudskega odbora v Lendavi so predvčerajšnjim odborniki razpravljali o dosežanjih razvoju gospodarstva v občini. Vse gospodarske organizacije, razen Proizvodnje nafte, so v lanskem letu zadovoljivo po-

večale proizvodnjo, poleg tega pa so bile izvedene tudi nekatere rekonstrukcije, tako v Dežnikarni, opekarnah itd.

Podjetja imajo še vedno največje težave zaradi pomanjkanja investicijskih sredstev, pomanjkljiva pa je ponekod tudi organizacija dela. Na seji so ugotavljali, da so se poleg industrijskih v lanskem letu okrepila tudi obrtna podjetja. Nekoliko bolj kritično pa je stanje v uslužnostni obrti. Takih obrtnih delavnic je na območju lendavske občine 7. Svet za industrijo in obrt pri občinskem ljudskem odboru je kolektivom teh delavnic priporočal, naj se združijo.

Gasilski dom pri Vidmu dograjen do julija

Že večkrat smo poročali o gradnji novega gasilskega doma pri Vidmu. Ta je sedaj v surovem stanju že dograjen, do konca pa ga bodo dogradili do 23. julija, ko bodo imeli v okviru proslave 20. obletnice ljudske revolucije tudi svečano otvoritev. Najprej so nameravali v domu urediti tudi prostore za krajevni urad, sedaj pa je pokazala zanimanje za te prostore kmetijska zadru-

ga. Na občnem zboru občinske gasilske zveze, ki je bil prejšnje sredo, so delegati iz 94 gasilskih društev, kolikor jih je na območju soboške občine, razpravljali o

PROSLAVA 20-LETNICE VSTAJE V M. POLANI

Preteklo soboto je bila v Lendavi občinska konferenca Zveze borcev NOV. Na konferenci so med drugim sklenili, naj bo občinska proslava 20-letnice vstaje pri »Pršovem mlinu« v Mali Polani, kjer je bil ustanovljen prvi odbor OF za spodnji del Prekmurja.

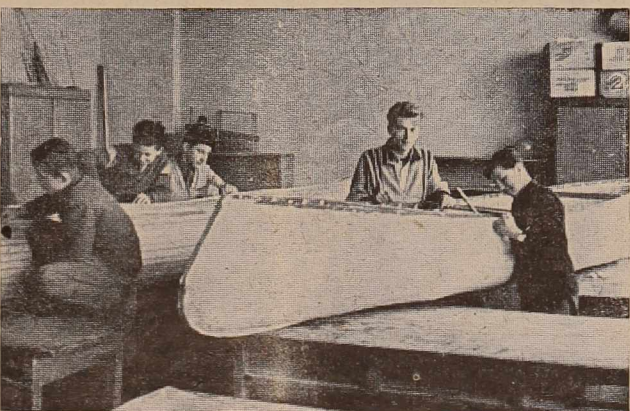
Občni zbor ObGZ Beltinci

Lani je bilo na območju beltinske občine 5 požarov s skupno škodo 480 tisoč dinarjev. S hitro intervencijo pa so gasilci preprečili nad 4 milijonov dinarjev škodo. V raz-

organizacijskih in gospodarsko-financijskih vprašanjih. Ker gasilskim društvom primanjkuje tehnični kader, so bili delegati mnenja, da je potrebno v gasilske vrste vključiti čimveč strokovno izobraženih ljudi. To narekuje tudi hitro gospodarski razvoj pri nas. Z velikimi investicijskimi vlaganji v gospodarstvo se močno veča tudi mehanizacija, širijo se kmetijska posestva na našem podeželju. V gasilske organizacije, ki so poklicane za to, da te dobrine čuvajo in očuvajo, pa se vse premalo vloga.

Lani je bilo na področju soboške občine 27 požarov, pri tem pa je škoda znašala skoraj 9 milijonov dinarjev. S pravočasnim nastopom in učinkovito akcijo pa so gasilci očuvali nad 90 milijonov dinarjev vrednosti pred požari. Ker se je število požarov v primerja-

pravi so ugotovili, da je število gasilcev v primerjavi s številom prebivalstva mnogo premajhno. Tudi opremo imajo zastarelo. V občini imajo samo tri motorne brizgalne, ročne brizgalne pa so stare že nad

Pionirji Osemletke 1. v Soboti so naredili dva kanuja

Pred dnevi je bil v Radencih dvodnevni seminar za mladinske funkcionarje iz radgonske občine. Na sliki: med razgovorom po predavanju

VELIKA UDELEŽBA na Jugoslovanskih igrah

V Pomurju se je v Jugoslovanske igre vključila vsa šolska mladina. Pionirski odredi so izdelali obširne programe. Po občinah pa so bile te dni prve seje občinskih odborov Jugoslovanskih iger, na katerih so sestavili obširne delovne programe.

Okrajni odbor Jugoslovanskih iger je imenoval 12 komisij, ki bodo do 27. aprila analizirale stanje v Pomurju na področju likovne, glasbene, dramske, lutkovne, filmske, tehnične, literarne in knjižničarske dejavnosti. Vsaka komisija bo te dni izdelala po-

droben program dela. Glasbeno komisijo se je že sestala in izdelala program za izvedbo okrajne revije mladinskih in otroških pevskih zborov. To bo tudi v Pomurju prva največja prireditev v okviru Jugoslovanskih iger.

Na okrajni reviji mladinskih in pionirskih pevskih zborov bo nastopilo preko 1000 pevcev Pomurja. Pravico nastopa na okrajni reviji si bodo pridobili najboljše pevski zbori na podobnih prireditvah po občinah. Prva občinska revija mladinskih in pionirskih pevskih zborov bo 9. aprila v Gor. Radgoni, kjer predvidevajo, da bo nastopilo 9 zborov. Nato 16. aprila v Ljutomeru, 23. aprila v Murški Soboti, 30. aprila v Gornjih Petrovcih in Lendavi in

1. maja v Beltincih. Doslej se je že prijavilo za občinske revije nad 60 pionirskih in mladinskih pevskih zborov. V Pomurju računajo, da bo na vseh teh prireditvah sodelovalo okrog 2400 pevcev. Okrajna revija bo 7. maja v M. Soboti, na kateri bo nastopilo okrog 14 pevskih zborov. Mladino in pionirje bodo pogostili ter jim pripravili veselo popoldne. V ta namen bodo imenovali poseben odbor, ki bo skrbel za prevoz, prehrano in razvedrilo po prireditvi.

Glasbena komisija bo priredila v okviru Jugoslovanskih iger tudi revijo glasbenih šol Pomurja. Prireditev naj bi bila še pred zaključkom šolskega leta v Murški Soboti. Učenci teh šol se že pripravljajo na revijo. D. B.

»HORUK 1961«

V prvih aprilskih dneh bodo številne brigade prevzele nove delovne naloge in nadaljevale veliko delo – izgradnjo avtomobilske ceste »Bratstvo in enotnost«. Petdeset tisočim mladim iz vseh krajev naše domovine se bodo pridružili tudi mladi delavci, kmetje in srednješolci iz Pomurja.

Kot v prejšnjih letih, bo tudi letos mnogo mladincev in mladink obiskalo edinstveno šolo bratstva in prijateljstva na zvezni in na lokalnih delovnih akcijah. Bogata kulturna, športna, tehnična in politična dejavnost bo napravila življenje v brigadah pestrejšje in lepše.

V zadnjih dneh meseca marca bosta odšli na zvezno delovno akcijo iz Pomurja dve specialni brigadi. Prva bo specialna traktorska in bo ostala na »Avtoputu« štiri mesece; brigadirji v tej brigadi pa bodo lahko v tem času obiskovali nižji in višji traktorski tečaj in ob koncu opravili izpite za polkvalificirane traktoriste.

V istem času bo odšla iz Pomurja tudi druga, specialna zidarska brigada, ki bo ostala na delovišču tri mesece. Brigadirji v tej brigadi pa bodo lahko opravili izpit za polkvalificirane zidarje s kamnom ali z opeko. Mladinci in mladinke – brigadirji teh brigad pa bodo lahko obiskovali tudi tečaje za polkvalificirane vodovodne inštalaterje, elektro-inštalaterje in avto-električarje. Mladinke se bodo lahko po opravljenem kuharskem tečaju ali drugih gospodinjinskih tečajih zaposlile kot polkvalificirane delavke v uslužnostnih servisih stanovanjskih skupnosti in drugod.

Brigadirji in brigadirke se bodo v teh brigadah lahko vključili tudi v tečaje za upravljalce manjših gradbenih strojev, tesarje, asfalterje, armirce itd.

Poleg teh strokovnih tečajev, ki bodo brigadirjem in brigadirkam v zelo kratkem obdobju treh ali štirih mesecev omogočili, pridobiti si poklic, bo organiziranih v vsakem naselju še več amaterskih tečajev. Naj jih naštejemo le nekaj: kolesarski, za mopediste, tečaj za voznike-amaterje motornih koles, fotoamaterski, kino-operaterski, radio-amaterski tečaj itd.

Vidimo torej, da je Glavni štab MDB v letošnjem letu omogočil še širše in kvalitetnejše strokovno in tehniško izobraževanje mladim graditeljem avtoceste »Bratstvo in enotnost«. Tudi bogato kulturno in športno življenje v naseljih bo pritegnilo velik del mladincev in mladink, pa tudi idejno-vzgojna dejavnost v različnih oblikah, kot so predavanja, krajsi seminarji, razgovori itd., bo prispevala, da bo letošnja šola bratstva in enotnosti še bolj popolna in uspešna.

Mladinci in mladinke, ki žele sodelovati v kateri izmed pomurskih brigad, posebej pa oni, ki bi radi v kratkem času pridobili poklic, se lahko prijavijo za odhod v svojem aktivu v M. v podjetju ali na vasi, prav tako pa tudi na občinskih komitejih LMS, ki zbirajo prijave do 15. marca tega leta.

Nekaj novic iz Kobilja

— V lanskem letu so mladi zadrugi iz Kobilja organizirali več poučnih ekskurzij in izletov. V zimskih mesecih pa se zbirajo okrog televizorja, radijskega sprejemnika in gramofona, ki so jih kupili pred nedavnim.

— Zadrugi dom v Kobilju zbode marsikoga v oči saj stoji že leta in leta nedograjeni. Primerne prostore bi potrebovala predvsem mladina, služili pa bi tudi ostalim vaškim organizacijam.

— Pred kratkim so na občnem zboru društva Ljudske tehnike v Kobilju sprejeli obširen program dela za letos. V okviru tega društva delujejo avto-moto sekcija, radiotelegrafski in elektrotehnični krožek.

POMURSKI FILMSKI BAROMETER

FANTOVSKI VEČER – Ameriški film, za katerega velja opozoriti, da ga je realiziral isti avtorski trio, ki smo ga spoznali že v priznanim filmu »Marty«: scenarist P. Chayefsky, režiser Delbert

življenju v obraz in ne zapadejo obupu, temveč kakor da bi že bili odrasli, stopijo na nova pota svojega življenja. Film bo sredi prihodnjega tedna na sporedu kina v Ljutomeru.

Marilyn Monroe in Laurence Olivier

Manu in producerska hiša Hecht – Hill – Lancaster. Že sam naslov filma pove, za kaj gre in kakor pri »Martyju« je tudi tukaj zgodba povsem enostavna, vendar je v okviru te zgodbe scenarist večše očrtal, kaj vse se dogaja pod površino likov, ki jih je moč vsak dan srečati na ulici. Zato pa kritika meni o režiserju Mannu in producentih, da so, verjetno iz komercialnih razlogov, pretirano vztrajali pri očitnih aspektih seksa, kar pa je bilo povsem nepotrebno. Po drugi strani pa je zopet sprotno vpletenih v vrvež te fantovske noči več vednih in humorističnih momentov, kar je filmu samo v prid.

Film bo sredi prihodnjega tedna na sporedu kina v Lendavi.

PRINC IN PLESALKA – Ceti gre le za angleško inačico Pepelke in če je Pepelka Marilyn Monroe, režiser pa Sir Lawrence Olivier, stvar nikakor ni od muh, pa čeprav je film posnet po drami, ki ima več ali manj zaprta karakter. Gre namreč za princa iz Karpattje, neke balkanske dežele, kar danes v letu 1961 ni več zanimivo niti za zapadno občinstvo. Zato poudarja kritika, da se je Sir Lawrence Olivier »gentlemen-ski« omejil pri režiji zgolj na to, da je določil, kako se bo posamezni igralec gibal in izgovarjal svoj tekst. Kritika mu očita, da je tudi kot igralec pretrd. Mnogo bolj se je znašla Marilyn Monroe z dinamiko svojih oblin, medtem ko ji je tekst očitno povzročil težave. Gledealec najbrž ne bo mogel, da se Marilyn Monroe zdravi ta čas na psihiatrični kliniki. Sicer pa je najbolje odigrana vloga v filmu vloga stare kraljice, ki jo je režiser poveril rutinirani Sybil Thorndike.

Film je včeraj in danes na sporedu soboškega kina.

POSLEDNJI VAGON – Filmskim kritikom je znano, da v okvirih standardnega westerna ne novega, psihološkega ali »nad-westerna« ni mogoče nič novega povedati niti zamisliti. Tistim, ki so radi že v naprej seznanjeni z dogajanjem, naj povemo, da bodo v filmu uspeli romantičnemu junaku, brez strahu in napake, nevsakdanji podvig s koncem, ki je znan že v začetku. Richard Widmark se bori v filmu kot posvojenec Komancov sam proti kopici Apačev, na sodišču pa skoraj prepriča svojega sodnika, da je (sodnik) večji krivec kot obtožene. Do bi tudi nagrada – to je dekle, s katero odide živeti pot šotore, ker prežira življenje mesta. Znano geslo J. J. Rousseaua – »povratek prirodi« – izžveni tukaj komično, ker je brez praktične vrednosti za množico. Navzlic vsem pa je film privlačen za gledalce, zlasti za mlajši rod.

Film bo ob koncu tega tedna na sporedu kina v Murski Soboti.

DOBRI VOJAK SVEKE – Humor je koristen celo za zdravje, trdijo nekateri. Po drugi strani humorja tudi ne primanjkuje. O tem se prepričamo v brivnici, v gostilni, na vlaku in sploh povsod, kjer se ljudje zbirajo. Le na filmskem platnu je ponavadi humorja bolj malo, zlasti sodobnega. Zato ni odveč filmska inačica humorističnega romana Jaroslava Haška z istim naslovom, pa čeprav nas vrača v čase prve svetovne vojne in »blagopokojne« Avstro-Ogrske. Ta čisti film v dveh delih vztraja na polni dvorani naših kinov, dvorani in navzlic nekaterim njegovim slabostem se ljudje iz srca nasmehajo dogodivščinam dobrega vojaka Svejke.

Film bo to soboto in nedeljo na sporedu kina v Veržeru.

GOSPA MINISTRICA – Domači film, za katerega meni kritika, da režija ni posvetila dovolj pozornosti vrednotenju Nušičevega teksta, za katerega pač ni mogoče trditi, da je slab. Na kratko bi lahko rekli o filmu, da je pisana zabava, solidno resna, kar pa je obratno od Nušiča. To je predvsem krivda scenarija (poleg režije), vendar film do neke mere je približal čas in ljudi, ki jih je Nušič tako mojstrsko ne samo opisal, ampak tudi vrednotil. To, da se pred kamero giblje veliko število praznično oblečenih ljudi, ne more izbrisati mrtve atmosfere, ki je pri Nušiču ni in tudi ne more biti.

Film bo to soboto in nedeljo na sporedu kina Videm ob Ščavnici.

DAN, KO SO DELILI OTROKE – Ameriški film, ki je vsekakor vreden ogleda in gane do srca slehernega gledalca, ki je doumel, kaj tragično dogajanje na platnu, t. j. tragično otrok, ki so ostali na tem lepem brez staršev in rednikov. Ne glede na to, da je ameriška družba v filmu dokaj idealizirana, pa prevladajo na koncu koncev izredno komponirane epizode in detajli, ko otroci – sirote pogumno pogledajo tragičnemu

V ŽEPOVCIH NOVI HLEVI

Kmetijska delovna zadruga v Žepovcih zaposluje 80 ljudi. Skupno ima zadruga 470 hektarjev zemlje, ki je v glavnem arondirana. Tudi živine ima žepovska zadruga precej. Letošnje ugodno vreme je kolektiv zadruga izkoristil za gradnjo novega hleva. Tako bodo

kmalu povečali število goveje živine od sedanjih 272 na 372 glav. Novi hlev bo stal okrog 1 milijon dinarjev.

Kmetijska delovna zadruga v Žepovcih skrbi že vsa leta nazaj tudi za vaške ceste. Vsako leto navozijo na ceste do 500 kub. metrov gramoza.

TUDI LETOS ZA NOVE STROJE

Delavski svet ljutomerskega podjetja Mizarstvo je pred nedavnim razpravljal o zaključnem računu za leto 1960. Podjetje, ki ima zaposlenih 40 delavcev, je v lanskem letu doseglo 24 milijonov 575 tisoč čistega dohodka, od tega so dali v sklade podjetja 10 milijonov 354 tisoč dinarjev.

Podjetje ima precejšnje težave zaradi zastarelih strojev in neprimernih delovnih prostorov. V lanskem letu je dal kolektiv za strojno opremo 6 milijonov, letos pa predvidevajo 8 milijonov. Tako bo s postopnim investiranjem podjetje kmalu v celoti modernizirano. V naslednjih petih le-

tih namera tjo zgraditi tudi nove poslovne prostore in to v bližini glavnega kolodvora.

PIONIRSKI FILMSKI KLUBI

Okrajni odbor Jugoslovanskega pionirskih iger v Murski Soboti je med drugim predvidel tudi ustanovitev pionirskih filmskih klubov, ki bodo prikazovali kratkometražne filme, poleg tega pa se bodo pionirji v klubih seznanjali z zgodovino filma. Skupaj z Zvezo Svoboda bodo organizirali poseben seminar za vodje filmskih klubov. Komisija za filmsko vzgojo pri okrajnem odboru Jugoslovanskih pionirskih iger bo pripravila še poseben seminar za filmsko vzgojo otrok do drugega razreda osnovne šole. »Mali kino«, tako se imenuje ta nova oblika filmske vzgoje, bodo ustanovili pri vseh otroških vrtec in večjih solah.

Dvojna pomlad v Prosenjakovcih

Brnenje avtobusa se je izgubilo za ovinkom, z njim pa tudi »žvrgolenje« dijakov. Klepetavi so bili in sprevodniku so očitno »šli na živce«. Kdo ne bi bil živahen, če je mlad in če vidi, da se bliža pomlad, z njo pa tudi toplejši dnevi in počitnice. Te si brez dvoma močno žele, saj morajo jutraj vstajati že ob petih, v Prosenjakovcih in druge kraje, ki so na tej avtobusni progi, pa se vračajo pozno popoldne. Na avtobusu pa morajo pogosto stati. Najbolj neprijetno pa je menda čakanje na avtobus v Murski Soboti, kar čutijo tudi ostali dijaki, kajti pouk se konča mnogo pred odhodom avtobusa. In takrat si morajo najti nekako zatočišče, bodisi na pošti ali pa na klopih v parku, čeprav je še nekoliko hladno. To pa ni nič kaj rožnato, vendar se morajo sprijazniti s tem, kajti izgledi za ureditev dijaškega zatočišča v Murski Soboti so zelo slabi. No, polti bo že slo nekako, pozimi pa...

KJE BO SEDEŽ ZDRUŽENIH ZADRUG

Razmišljanju o mladih so sledila srečanja s starejšimi Prosenjakovčani, ki pa tudi niso brezskrbni. Na tapeti imajo mnogo stvari. Ravnokar so končali razprave o združitvi zadrug. Sedaj ni kar tako enostavno, kajti vse kaže, da bo sedež združene zadruge v Prosenjakovcih, v Fokovcih in Ratkovcih pa bodo ostale le poslovne enote. Zadruga bo zajemala 16 vasi in imela nad 800 članov. Težišče dela bo predvsem na lastni proizvodnji, saj bo zadruga že sedaj imela okrog 200 hektarov svojih posestev. Kaže, da bodo morali kasneje urediti še obrat v okolici Ivanjševca. In kako so potekale razprave o združitvi zadrug. Čutiti je bilo različne težnje: »In če bi upoštevali vse te težnje,« mi je dejal že sopotnik iz Sela na avtobusu, »bi težko opravili združitve«. Tudi kramljanje z ostalimi je kazalo, da je pri razpravah povzročalo največ težav vprašanje: kje bo sedež zadruge.

ZDRAVSTVENA POSTAJA, PRALNICA IN CESTE

Po ureditvi pletiljskega obrata, v katerem je zaposlenih blizu 100 žena, in po združitvi zadrug, pa se v Prosenjakovcih pojavljajo še druge potrebe. Že večkrat so okoličani izrazili željo in potrebo po ureditvi zdravstvene postaje in namestitvi stalnega zdravnika. Močno pogrešajo tudi zobozdravnika, kajti najbližji je v Murski Soboti. Imajo sicer ambulanto, kjer nekajkrat te-

densko ordinira zdravnik iz Martjanca. Na nedavnem sestanku SZDL so se že domislili o potrebnih zbiralnih in delovnih akcijah. Že dalj časa pa imajo v mislih ureditev vaške pralnice in ureditev vodnjaka in bazena. Na ravnokar minulih zborih volivcev pa so razpravljali tudi o potrebi po živahnejši komunalni dejavnosti ter o pospešitvi izvajanja agrotehničnih ukrepov.

Ceste predstavljajo precej pereče vprašanje. Lani so jih

KLJUČ JE V SKUPNIH AKCIJAH

O vsem tem razmišlja marsikdo v Prosenjakovcih in okolici. Nalog je več ko preveč, veliko možnosti za njihovo reševanje pa se skriva v skupnem delu. Potrebni bo le nekaj delovnih in zbiralnih akcij in spet bo za njimi pomemben korak, težave pa bodo ena za drugo izginjale. Tega se dobro zavedajo in zato pravi, da bodo pričeli že spomladi.

J. Stolnik

Med razgovorom v prosenjakovskem pletilstvu.

že v precejšnji meri utrdili. Skoraj največ truda so pri tem vložili Središčani.

V KNJIZNICI NE MOREJO VEC IZBIRATI

V Prosenjakovcih imajo obsežno dvorano, kulturnih prireditev pa zelo malo. Nekateri ob vsem tem valijo krivdo na mladino, ki je premalo aktivna, drugi se spet sklicujejo na pomanjkanje sposobnih organizatorjev, nekateri pa kažejo resno potrebo po ustanovitvi prosvetnega društva. Bržkone bo obveljalo vse hkrati. Pravijo pa tudi, da bi lahko to vrzel izpolnili z nakupom kinoprojektorja, za katerega bodo verjetno že letos začeli zbirati sredstva. Vendar bo tudi pri tem potreben organizator!

Bralcev imajo veliko, knjig pa sorazmerno malo. Sedaj jih imajo blizu tri sto, od tega polovico madžarskih, nekaj pa so jih zopet naročili. Nekateri ljubitelji branja so jih prebrali že toliko, da nimajo več kaj izbirati. Število bralcev hitro raste, knjige pa se kopičijo počasi.

LETO ZAPORA ZA DVOJE KAZNIVIH DEJANJ

Stefan Forjan se je povezal z neko Pintaričevico iz Zagreba, ki ga je naprosila, da ji spravi čez mejo otroka Silverija Tkaliča, ki pa je pobegnil čez državno mejo v Avstrijo, od tam pa naprej v Nemčijo. Okrožno sodišče v Murski Soboti ga je pred kratkim, v njegovi odsotnosti, obsodilo na 2 leti in 6 mesecev strogega zapora.

Stefan Forjan je tako storil dvoje kaznivih dejanj. Okrožno sodišče v Murski Soboti ga je z ozirom na to, ker je bil že večkrat poprej kaznovan, obsodilo na enotno kazen 1 leto in 2 meseca strogega zapora.

ROJSTVA

Rodile so: Mihaela Potočnik iz Bakovec – deklico, Berta Kolosa iz Mošćanec – dečka, Marija Nera iz Trnja – dečka, Jolanka Fajst iz Brezovca – dečka, Olga Jelenovec iz Murske Sobotice – deklico, Katica Bertalanjš iz Borovca – deklico, Emilija Balazic iz Rakovec – deklico, Marija Recek iz Dolnjih Slavec – dečka.

SMRTI

Umrli je: Klara Gjerkeš, stara 53 let, iz Gomilice.

VESTI

TURNIŠČE – Minuli teden je bil v Turnišču setanek članov Zveze borcev. Med drugim so izvolili novi odbor ter razpravljali o bodočih nalogah. V zvezi z 20. obletnico vstaje so sprejeli sklep, da bodo krajevno proslavo posvetili spominu padlega narodnega heroja Stefana Kovaca.

DOBOVNIK – Rdeči križ v Dobrovniku je imel pred kratkim redni letni občni zbor, na katerem so med drugim razpravljali o delitvi podpov socialno ogroženim.

Minuli petek pa je bil v Dobrovniku sestanek žena, ki so se pomenile o pripravah na 8. marec – Dan žena. V počastitev tega dneva bo v Dobrovniku otvoritev otroškega vrta. V otroški vrtec bodo lahko sprejeli 46 otrok in sicer v prvi vrsti otroke, katerih starši so zaposleni.

CRENSOVCI – Sekcija za kulturo in prosveto pri odboru SZDL je imela minul teden sestanek. Med drugim so razpravljali o dograditvi zadruge dvorane. V zvezi s tem so sklenili, da bi naj v najkrajšem času pripravili gradbeni material za začetna dela v dvorani.

IVANJCI – Dela pri gradnji zdravstveno – kulturnega doma v Ivanjcih hitro napredujejo. Dosedaj so že nakopali okrog 60 kubičnih metrov zemlje za izdelavo zidne opeke.

PROSENJAKOVCI – Minuli teden so zasedali zadrugi svet v Ratkovcih, Selu in Prosenjakovcih. Razpravljali so o združitvi zadrug. Sklenili so, naj bi bil sedež zadruge v Prosenjakovcih.

CANKOVA – Na zboru volivcev na Cankovi so sklenili, da bodo s prostovoljnim delom pripravili gradbeni material, to je opeko, za prizidavo dveh učilnic pri osnovni šoli na Cankovi, poleg tega pa bodo uredili ceste, ki so sedaj zelo slabe.

PETROVCI-SALOVCI – Pri Občinskem ljudskem odboru Petrovci-Salovci je bila v soboto seja Sveta za stanovanjske in komunalne zadeve. Svet je imenoval posebno komisijo, ki bo opravila trasiranje ceste iz Gornjih Petrovcov do Stanjeveca in dalje do Mačkovec. Trasa nove ceste bo potekala po sedanjih, vendar bodo pri tem izravnani vsi ovinki in vzponi. Cesta bo imela povezavo tudi z Mačkovci, Otovci ter z republiško cesto Boreča – Hodoš. Graditev te ceste bo velikega gospodarskega pomena za vse vasi v okolici. Prebivalci teh krajev so že pokazali zanimanje za gradnjo cest in so na letnih konferencah Socialistične zveze razpravljali o tem, da bodo vsa nekvificirana dela opravili sami s prostovoljnim delom. ObLO Petrovci-Salovci je priskrbel že nekaj denarnih sredstev za navoz gramoza in nabavo betonskih cevi.

PETROVCI-SALOVCI – Te dni so po vsej občini letne konference Rdečega križa. Nekateri prebivalci so na konferencah izrazili željo, da bi vzele v oskrbo kongoske otroke. Dosele imajo že osem prijav, vendar zanimanje še narašča.

VERŽER – V nedeljo je bil v Križevcih zbor volivcev za volilno enoto Gričava, kjer so sprejeli sklep, da bodo vaščani Gričave in Kriščanec s prostovoljnim delom in s prispevki v materialu pomagali pri gradnji nove šole v Križevcih. Vaščani iz Salincec pa bodo prispevali k zgraditvi šolske stanovanjske zgradbe v Ljutomeru.

TISINA – Minuli teden so na sestanku Krajevnega odbora Socialistične zveze na Tišini sklenili, da bodo na predvečer 8. marca priredili proslavo. Kulturni program bodo izvajali učenci osemletke.

Tudi pionirska zadruga v Bogojini je v lanskem letu uspešno delovala. Na 30 arih zemlje so mladi zadrugi prideli precej kumar, paprike, korenčka in proso, za kar so dobili 15 tisoč dinarjev. Na nedavnem občnem zboru so mladi zadrugi sklenili, da si bodo ogledali na eni izmed kmetijskih gospodarstev predvsem gojenje cvetic.

GORNJA RADGONA – Komisija, ki odgovarja pri radgonski Svobodi za proslavo, je skupno z mestnim odborom SZDL že napravila načrt za proslavo 8. marca, ki naj bo v jubilejnem letu čim bolj svečana. Na proslavi bodo sodelovali tudi vojaški radgonske garnizije, ki so nas že večkrat presenetili s svojimi odličnimi točkami.

Na proslavo se pripravljajo tudi radgonski pionirji. Pripravili so posebno akademijo, ki bo v nedeljo popoldan, in je namenjena le ženam. Takrat bodo pionirji tudi čestitali vsem ženam in jim zaeleli vse najlepše ob njihovem prazniku.

-ar

„ČUDEŽ V PUŠČAVI“ V GIMNAZIJSKI DVORANI

Pred kratkim je bil na soboški gimnaziji roditeljski sestanek – tokrat skoraj nekoliko nenavaden. Staršem, ki so se zbrali v telovadnici, so namreč uprizorili dijaki prvega letnika gimnazije enodejanske »Čudež v puščavi«. Starši so bili zadovoljni. Po

predstavi so se starši in vzgojitelji pomenili še o nekaterih problemih šole in dijakov.

GOSPODINJSKA RAZSTAVA V FOKOVCIH

Sekcija žena-zadrug Selo-Fokovci bo zaključila gospodinjinski tečaj z veliko razstavo prihodnje nedelje.

-ko

GOSPODARSKI KRIMINAL – 7 MILIJONOV ŠKODE

52 oseb za 54 kaznivih dejanj. Škoda, povzročena z gospodarskim kriminalom, znaša 7 milijonov 461 tisoč dinarjev, največ od tega v industrijskih podjetjih in sicer za 5 milijonov 15 tisoč dinarjev. Zoper kaznivo dejanje uboja so bile v lanskem letu obsodene štiri osebe. Med ubojji je primer Janka Kolomana iz Motvarjevca, ki je vzel življenje Pavlu Kolomanu iz Motvarjevca zaradi tega, ker mu ta z oporoko ni hotel zapustiti svoje zemlje. Razmeroma veliko število kaznivih dejanj je zoper zakonsko zvezo, dalje se naša veliko obtožb in to 61 na ogrožanje varnosti prometa ter osem primerov požiga.

Med požigi je primer Jožeta Počiča iz Čikečke vasi in Franca

Jambora prav tako iz Čikečke vasi. Franc Jambor je meseca decembra lanskega leta zažgal Mariji Horvat kopico slame, ocenjena na 32 tisoč dinarjev. Omenjena je na to dejanje nagovoril, kot se je izkazalo pri preiskavi, Jože Počič, ki je požigalcu ponudil 10 tisoč dinarjev nagrade. Sodišče je obravnavalo tudi več kaznivih dejanj, ki so jih zakrivila vodilni čez državno mejo. Tak je primer Matije Gjerkeša, kmetovalca iz Gomilice, ki je od spomladi lanskega leta dalje pomagal 25 osebam čez državno mejo. Za svoje delo pri tem je zaslužil 300 tisoč dinarjev. Za sodelavca sta mu bila Stefan Jereb in Ana Hanc. Vsi trije skupaj so zaslužili nekaj čez pol milijona dinarjev.

Pravni kotichek POMURSKEGA VESTNIKA

VPRAŠANJE:

V letu 1959 je bila meritev zemljišč, za napravo nove zemljiške knjige. Sosed Vas je prepričal, da se meja, ki je prej bila ravna v sredini, lomi, na kar ste pristali, ker tudi sami niste točno vedeli, kje poteka in ste sosedu prepustili košček mejnega zemljišča, ki ste ga do takrat posedovali. Pozneje vam je sosed začel očitati, da ste uživali košček zemljišča, ki je njegova last, kar je povzročilo, da so se vajini odnosi skali, trptle pa tudi na ugledu. Pravite, da imate sedaj skice iz katastrske mape, iz katere je razvidno, da je meja s sosedovim zemljiščem ravna. Zanima Vas, kaj lahko storite?

ODGOVOR:

Po Vašem opisu sodeč, je zaključiti, da sta se s sosedom v letu 1959 poravnala in v naravi s količi določila, kje poteka mejna črta med vajinima parcelama, da pa takrat tudi sami niste vedeli, če je mejna črta ravna ali za lo-

mi, naknadno ste pa iz mapne skice ugotovili, da je meja ravna, to je taka, kakor je obstajala pred dogovorom.

Dogovor o mejni črti botežko izpodbijati. Tak dogovor se lahko izpodbija v pravdi in le v slučaju, da je sklenjen v zmoti. V zmoti bi bil sklenjen takrat, če bi sosed vedel, da je mejna črta ravna, pa bi vas prepričal nasprotno ali bi pa opazil, da ste v zmoti o mejni črti, pa vam tega ne bi povedal. Te okolnosti bo pa po vsej verjetnosti težko dokazati.

Če sosed govori, da ste neupravičeno uživali njegov košček zemljišča, je to lahko za vas žaljivo, za kar se sosedu botežki v kazenskem postopku pred okrajnim sodiščem ali se na stvar predhodno iznese pred poravnalnim svetom.

RADIJSKI PROGRAM

NEDELJA

6.00-6.30 Jutranji pozdrav; 6.05 do 6.10 Poročila; 6.30 Veselo na poti! (zabavna glasba); 7.00 Napoved časa, poročila; 7.30 Radijski koledar in prireditve dneva; 7.35 Pihalni orkester LMP p. v. Rudolfa Starčiča; 8.00 Mladinska radijska igra - Kristina Brenkova; Modra vrtinca za princesko; 9.00 Iz albuma otroških skladb; 9.10 Vedri zvoki; 9.30 Orkestri tega tedna; 10.00 Se pomnite, tovaršiči... Tončka Sagadin - Lidija Potrč; Strma in odpovedi polna pot; 10.30 Marjan Lipovšek: Domovina, simfonična pesnitev; 10.45 Z zabavno glasbo v novi teden! 11.30 Nace Grom Ljudje in čas prek Mure (repertoar) 13.00 Napoved časa, poročila; 13.30 Za našo vas; 13.45 Koncert pri vas doma 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - II.; 15.00 Napoved časa; 15.30 Kar radi poslušate; 16.00 Humoreska tega tedna - Georges Mikes: Kako psihoanaliziramo narode; 16.20 Majhni zabavni ansambli; 16.40 Peli so jih mati moja... (Slovenske narodne pesmi); 17.00 Za nedeljsko popoldne; 17.30 Radijska igra - Herbert Reinecker - Christian Bock: Naš očka se mora oženiti; 18.24 Frano Poviša: Rapsodija za veliki orkester; 18.35 Nekaj starih in novih domačih vlog; 19.30 Radijski dnevniki in športni poročila; 20.05 Izberite melodijo tedna; 20.50 Plesni orkester Marty Gold; 21.00 Sprehodi po glasbeni galeriji - IV. oddaja. Skozi dvorano ruskih realisti vodi Rafael Aljlec; 22.00 Napoved časa, poročila; 22.15 Ples ob radijskem sprejemniku; 23.05 Nočni komorni koncert; 24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje.

PONEDELJEK

5.00-8.00 Dobro jutro!; 5.25-5.45 Nekaj domačih za dobro jutro!; 6.00-6.15 Napoved časa, poročila; 6.15-6.30 Napoved časa, poročila; 6.30 Poročila; 8.05 Majhen jutranji koncert; 8.40 Iz filmov in glasbenih revij; 9.00 Naš podlistek - Dakijevi spomini - III.; 9.20 Arje in ducti iz italijanske opere; 10.00 Napoved časa in poročila; 10.15 Igramo za vas; 10.40 Komorni zbor RTV Ljubljana p. v. Milka Skobernetna; 11.00 Po svetu jazz; 11.30 Za otroke; 12.00 "Fanteje po polji" gredo...; 12.15 Radijska kmečka univerza - ing. Aleksej Rainer: Kaj odkrivajo gospodarske analize novih agrotehničnih ukrepov; 12.25 Zvočni kaleidoskop; 12.45 Pianist Darko Lukić igra skladbe jugoslovanskih avtorjev; 13.00 Napoved časa, poročila; 13.30 Janez Krstnik Novak: Figaro, scenska glasba k Linhartovi komediji "Vse li dan ali Matiček se ženil"; 13.50 Zabavni potpuri; 14.15 Jugoslovanske radijske postaje pozdravljajo slovenske poslušalce, RTV Zagreb; 15.00 Napoved časa, poročila; 15.40 Naši popotniki na tujem - Slavko Kobe: Zdravstvene ustanove na Poljskem; 16.00 Popoldanski koncert operne glasbe; 17.00 Lokalni dnevnik; 17.15 Soferjem na poti; 18.00 Športni tehnik; 18.15 Johannes Brahms: Lepa Magelona, C. S. Šušteršič; 18.50 Človek in zdravje; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Glasbeni varieté; 20.45 Kulturna tribuna; 21.00 Glasbeni prehod; 21.05-23.00 Simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije; 22.00-22.15 Napoved časa, poročila; 22.30 Poročila; 23.05 "Pesem, melodija in ritmi"; 23.35 Prijeten počitek; 24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje.

TOREK

5.00-8.00 Dobro jutro!; 5.10 do 5.30 Nekaj domačih za dobro jutro!; 6.00-6.15 Napoved časa, poročila; 6.15-6.30 Napoved časa, poročila; 8.05 Izberite melodijo tedna; 8.50 Orgle in orglice; 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo - Neža Maurer: Po teloh za mamu; 9.25 Joseph Haydn: Divertimento v G-duru; 9.40 Vokalni kvintet Kranjčani; 10.00 Napoved časa in poročila; 10.15 Sergej Rahmaninov: Preludij za klavir; 10.55 Pet minut z ansamblom Mojmirja Sepe; 11.00 Solisti mariborske opere Vam poje; 11.30 Deset minut iz dnevnika; 11.40 Povejke se vrstijo; 12.00 Kvintet "Melodija"; 12.15 Mensa prvič v našem studiu; 12.15 Kmetijski nasveti - dr. Ing. Vilko Masten: Ne zamudimo škropljenja proti cvetočeru; 13.00 Napoved časa, poročila; 13.30 Od valčka do sodobnih ritmov; 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo - Tomaž Kalin: Dolga povest o radirki; 14.35 Zaključni prizor opere Hovansčina Modesta Musorgskega; 15.00 Napoved časa, poročila; 15.40 Listi iz domače književnosti - Vera Albreht: Spet je pomlad; 16.00 Izbrali smo za vas; 17.00 Lokalni dnevnik; 17.15 Razgovor z volivci; 17.25 Max Reger: Variacije in fuga na Mozartovo temo; 18.00 Iz naših kolektivov; 18.15 Klavir v ritmu; 18.20 Koticček za mlade ljubitelje glasbe; 18.45 Izobraževalni obzornik; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Poje Zenski zbor Slovenske filharmonije; 20.30 Radijska igra - Vlado Vukmirovic: Polnočni eks-pres; 21.20 Emerik Beran: Legenda; 21.30 Melodije raznih dežel; 22.00 Napoved časa, poročila; 22.15 Komorni večeri pri W. A. Mozartu; 23.05 Plesni orkester RTV Ljubljana p. v. Jožeta Priska; 23.25 Po svetu jazz; 23.55 Prijeten počitek.

SREDA

5.00-8.00 Dobro jutro!; 5.05-5.10 Poročila in dnevni koledar; 5.25 do 5.45 Nekaj domačih za dobro jutro!; 6.00-6.15 Napoved časa, poročila; 6.15-6.30 Napoved časa, poročila; 8.05 Mladina poje; 9.00 Jezikovni pogovori (ponovitev); 9.15 Novi pevec pred mikrofonom in pred publiko; 10.00 Napoved časa in poročila; 10.15 Naše operne solistke v vlogah iz slavnihi opere; 11.00 Od Azorov do Havajev; 11.30 Za celicane; 12.15 Ivanka Torkar: Vse za razvoj turizma na kmetijskih gospodarstvih; 12.25 Popoldanski glasbeni spored z zabavnim orkestrom RTV Beograd; 13.00 Napoved časa, poročila; 13.30 Slovenski samospjevi: Pojeta so granistka Vanda Gerlovič in tenorist Miro Brajnik; 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo - Neža Maurer: Po teloh za mamu; 14.35 Hammond orgle; 14.40 Pesmi Emila Adamiča poje Mariborski komorni zbor p. v. Rajka Sikoška; 15.00 Napoved časa, poročila; 15.45 Radijska univerza - prof. Branko Vesel; Volkovi; 16.00 Koncert po željah poslušalč; 17.00 Lokalni dnevnik; 17.15 Sestanek v sredo; 17.30 Lepe melodije; 17.45 Jazz na koncertnem odru; 18.00 Kulturna

Tekmovanje za okrajno prveustvo osnovnih šol v orodnem mnogoboju

Oba pokala ponovno v Radgono!

V soboto je bilo v telovadnici soboškega Učiteljskega tekmovanja za okrajno prvenstvo osnovnih šol v orodnem mnogoboju. Tekmovanja, ki je pravzaprav že tradicionalno, se je tokrat udeležilo 5 ekip. Predhodno so bila po občinah tudi občinska tekmovanja, tako da so na krajnem sodelovali le občinski prvaki. Samo petrovsko-šalovska občina ni poslala svojega zastopnika.

Tekmovanje je - kot vedno - priredil Svet za telesno vzgojo OLO, vodil pa ga je tovariš Tonček Znidarič. Vrste so bile 8-člane in je nastopilo skupno 90 tekmovalcev, med sabo pa so se pomerile v naslednjih disciplinah: drog, vaja na blazinah, koza, plezanje po vrvi - za pionirje in sodniki niso imeli lahkega dela, saj so bile vrste precej izenačene. Vendar sta tudi tokrat bili najuspešnejši ekipi iz Gornje Rad-

IZPOD NAŠIH KOŠEV

Jutri zvečer se bo v Murski Soboti pričel seminar za košarkarske sodnike. Dosedaj se je prijavilo dvaindvajset kandidatov. Po vsej verjetnosti se bo seminarja po nekaj dneh udeležilo še več mladincev. Po končanem seminarju bo premagana trenutna "sodniška kriza". Seminar bo vodil član Republiške košarkarske-sodniške zveze iz Ljubljane.

Ljutomer bo dobil novo košarkarsko igrišče

Pred nedavnim so na občnem zboru TVD Partizan Ljutomer ugotovili, da je bila košarkarska sekcija precej aktivna in da ima vse možnosti, da kvaliteto igre še

AKADEMIK - TAKO NAPREJ?

Pretekli teden so bile v Soboti tekme 10. kola PKL. Zelo nas je presenetilo moštvo Akademika, ki nenadoma koraka v ospredje. Graficar v zadnjem času popušča. Veliko izboljšanje pa je bilo opaziti pri ekipi Rakičana. Tekma med moštvoma Elana in Akademika, ki je bila odigrana za sedmo kolo in je zaradi tehničnih napak bila razveljavljena, je bila ponovno odigrana, vendar Elan tudi tokrat ni imel sreče. Tekma se je končala z rezultatom 43:37 (14:14) za moštvo Akademika.

V 10. kolu so nam ekipe nekaterih društev postregle s precejšnjim presenečenjem. To velja posebno za moštvo Akademika, ki se odločno prebija v ospredje. Kritično pa je za moštvo Graficarja, kajti v zadnjem času se opaža močno nezadovanje.

Vse bolj nas preseneča ekipa Rakičana. Znano je namreč, da moštvo že od vsega začetka ni imelo primernih pogojev za uspešne treninge in izpopolnjevanje v tehniki igranja. V zadnjem času pa je moštvo pokazalo nekaj izredno lepih tekem. Posebno se

NOGOMET - NOGOMET - NOGOMET - NOGOMET - NOGOMET - NOGOMET - NOGOMET -

Naša „Trešnjevka“ v Čakovcu

Preteklo nedeljo je enajstotnica Sobote gostovala v Čakovcu in se pomerila s prvim

STRELKE V POČASTITEV DNEVA ŽENA

PRVO MESTO ZA SOBOŠKO EKIPO

Preteklo nedeljo je bilo v Soboti tekmovanje za okrajno prvenstvo ženskih tekmovalnih skupin v streljanju z zračno puško. Tekmovanje je bilo prirejeno v počastitev mednarodnega ženskega praznika, 8. marca.

Tekmovalce so 4 tekmovalne skupine š po 4 tekmovalkama. Prvo mesto je pripadlo tekmovalni skupini OBŠO Murska Sobota, ki je dosegla 535 Krogov, med posameznicami pa je zasedla 1. mesto tudi Sobočanka - 18-letna Ančka Černela iz SD Obrtnik s 146 krogi. Dosežen rezultat je za to tekmovalko še posebno važen zategadelj, ker je članica strelske družine komaj 20 dni in je šele ob vstopu v družino prvič vzela puško v roke.

Kar pogledite jih, naše strelke - v borbi za kroge

Pred okrajnim pa so bila podobna tekmovanja tudi v občinah. Na teh tekmovanjih je sodelovalo letos veliko število tekmovalk, posebno mladink. V prihodnosti bodo morali občinski strelski odbori in tudi strelske družine posvetiti mnogo večjo pozornost strokovnemu delu s članicami in njihovim pripravam za tekmovanja, po letosnjem vzgledu soboškega OBŠO. Na tekmovanju so tokrat močno pogrešali Ljutomerčanke, čeprav so prijavili sodelovanje treh ekip. Ob njihovi udeležbi bi bila konkurenca prav gotovo še večja.

OSO je vsem tekmovalnim skupinam in prvoplasirani posameznici izdelal posebne plakete v spomin na prvo športno manifestacijo pomurskih strelk v počastitev Dneva žena.

Kap. I. Perinič

Pobuda, do katere je prišlo na letnem občnem zboru NK Graficar, naj bi letos tudi Sobota dobila delavsko športno društvo, bo, kot vse kaže, prav kmalu uresničena. Na občnem zboru izvoljen iniciativni odbor že pripravlja vse potrebno za ustanovitev društva, do katere naj bi prišlo že v aprilu. Odbor namerava izvesti po vseh večjih soboških podjetjih anketo, s katero naj bi se de-

Obvestilo

Od 1. do 23. marca 1961 bo v mursko-soboški občini fluorografiranje (slikanje pljuč) za vse prebivalstvo nad 20 let starosti. Fluorografiranje bodo opravljale tri ekipe iz Inštituta za pljučno tuberkulozo iz Golnika po vnaprej pripravljenem razporedu. Prebivalstvo bo prejelo posebna vabila, na katerih bo označen točen čas in kraj fluorografiranja, zato naj se v celoti ravnajo po teh vabilih. Osebe, ki zaradi nerednega prijavljanja spremembe bivališče ev. ne bi prejele vabila, naj se fluorografiranja udeležijo brez vabila.

Fluorografiranje bo opravljeno po stalnem ali začasnem bivališču prebivalstva, t. j. vsak bo fluorografiran tam, kjer stanuje in ne na kraju zaposlitve. Vse ustanove in gospodarske organizacije so dolžne omogočiti svojim delavcem in uslužbencem fluorografiranje s tem, da jih za čas fluorografiranja oprostitjo dela. Delavci in uslužbenci pa so dolžni fluorografiranje dokazati z vabilom, na katerem bo odtisnjeno besedilo "fluorografiran". Fluorografiranje je obvezno po odloku, ki ga je leta 1959 izdal Okrajni ljudski odbor M. Sobota in zato se neudeležence kaznuje z denarno kaznijo 3.000 din.

Zdravje je največje blagostanje, zato si ga čuvajmo in obolenje pravočasno odkrivajmo.

D-203

DAROVALCI KRVI NA TRANSFUZIJSKI POSTAJI V MURSKI SOBOTI

od 20. do 25. febr. 1961.

Marija FORTUN - petič, Verona JEREČIČ - drugič, Verona DENSA - tretjič, Bara KOLOŠA - četrtič, Katarina MATJAŠEC - osmič, vsi iz Lipe.

Marija FRČAK - tretjič, Bara REZONJA - petič, Terezija ZADRAVEC - enajstič, vsi iz Renkovec.

Marija LUKAČ - tretjič, iz Bakovec; Ludvik LENDVAJ - drugič, iz Moštanec; Katarina VAUČIČ iz Beltincev, Ana PAVEL - drugič, iz Gančan; Gizela KUČAN - sedmič, iz Salamenec; Franc SENCAR enajstič, iz Stare vasi.

V imenu bolnikov se vsem darovalcem krvi najlepše zahvaljuje

TRANSFUZIJSKA POSTAJA MURSKA SOBOTA

sta bila uspešna Maulček z 2 in Milošević z 1 golom. Naši so pri čakovskem občinstvu, ki je gledalo tekmo, pustili zelo ugoden vtis, saj so jih nekateri vzporejali celo z znanim vrgopoligšem - zagrebško Trešnjevko.

RUDAR (M. Središče) : GRAFIČAR 7:3 (1:2)

V trening tekmi, ki je potekala brez regularnega sojenja, je soboški Graficar izgubil v Murskem Središču proti tamkajšnjemu Rudarju, ki je povabil črno-bele v goste.

BELTINCI : PUŠCA 2:4 (2:2)

Enajstotnica Pušče je gostovala v Beltincih in premagala domače moštvo z boljšo igro, ki je bila kljub prijateljskemu obeležju dokaj dinamična in napeta. Gledalcev je bilo 300. Moštvo Pušče je kot celota zaigralo dobro, posebno pa se je izkazal mladi vratar Hočeger, ki je ubranil celo enajstmetrovko. V predtekmi sta se srečali B moštvi obeh klubov. Zmagali so domačini z rezultatom 4:1.

RADGONSKI NOGOMETNI KLUB

krepkejši v novo sezono

To nedeljo se je poskušal NK Radgona z mladimi nogometaši NK Sobota. Naj povemo že kar od začetka, da je rezultat, ki so ga dosegli radgonski nogometaši, le previsoko izražen v škodo gostov, saj so zabili Radgončani kar pet golov, medtem ko ni uspelo mladim Sobočanom dati niti enega.

RADGONA : SOBOTA (ml.) 5:0

Mladi Sobočani so bili prijetni gostje; njihova fair igra je navdušila mnoge gledalce. Vsekakor so bili telesno šibkejši od domačinih, saj je to mladinsko moštvo, ki je med najboljšimi v Sloveniji.

V prvem polčasu je valovila igra iz polja v polje; morda so imeli Radgončani v tem delu igre več sreče; gol, ki ga je dal Švagan, je bil bolj dar sreče kot plod načrtne igre. In če smo pošten, je spregledal sodnik roko v kazenskem prostoru domačinov;

tako bi bil rezultat v prvem polčasu neodločen.

V drugem polčasu se je igra vsekakor razvilela. Sobočani in Radgončani so poslali v boj nove moči, ki jih preizkušajo za bodoče tekme. Tako smo videli v radgonskem moštvo novega vratarja, ki ni kar tako. Spoznali smo tudi novega vodjo napada, ki pa se ni obnesel kaj prida. Vsekakor bo bodoči stebler novega radgonskega moštva obramba, ki je stala ves čas drugega dela igre krepko v svojem »življenjskem prostoru« in ni dala, da bi simpatični Sobočanci zabili vsaj en gol. Najuspešnejši igralec Radgone je bil Zmuderl, ki je dal kar štiri gole.

Vsekakor smo Radgončani hudo radovedni na tekme za točke!

-ar

PESTER PROGRAM PRL

Spomladansko tekmovanje za prvenstvo v okviru Pomurske rokometne lige se bo predvidoma začelo že sredi marca. Če bo vreme količnik ugodno, bo zaključek tekmovanja nameravajo v maju in juniju prirediti več turnirjev in tekmovanj v počastitev Dneva mladosti, 20-letnice ljudske revolucije in drugih praznikov.

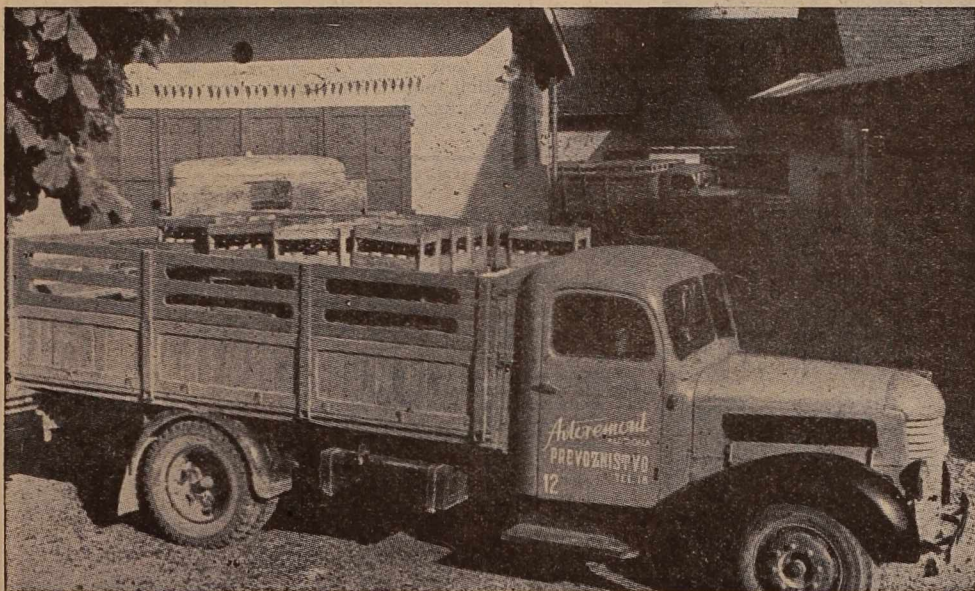

Autoremont TOMOS

G. Radgona servis

PODJETJE ZA POPRAVILA MOTORNIH VOZIL, AVTOPREVOZNIŠTVO IN VULKANIZACIJA

Tekoči račun 605-701/1-84 — Telefon hišne centrale 18 — Poštni predal 18

»Autoremont« v Gornji Radgoni opravlja servisno službo za vsa motorna vozila znamke TAM in Tomos. Podjetje ima naslednje obrate: avtomehaničnega, avto-kleparskega, avtoličarskega, avtokaroserijskega in avtotapetniškega.

Podjetje nudi svoje usluge pri vzdavanju ploščic, s popravili akumulatorjev, z vulkanizerskimi deli in s tovrnim ter osebnim avtoprevozom.

Podjetje je daleč naokrog znano po tem, da lahko opravi generalni remont motornih vozil z lastnim kadrom.

V času popravil tovrnih avtomobilov nudimo cenjenim strankam prevoz blaga z lastnimi tovrnimi avtomobili.

Podjetje nagrajuje voznike motornih vozil, ki prevozijo 60 tisoč kilometrov po generalnem popravilu v avtoremontnih delavnicah.

Cene popravil so konkurenčne, delo kvalitetno in hitro.

Upravni odbor Industrije lahke obutve, Turnišče, razpisuje naslednja delovna mesta in sprejme v službo:

1. TEHNIČNEGA DIREKTORJA,
2. KOMERCIALNEGA VODJO,
3. TAJNIKA PODJETJA.

Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Pogoji:

Pod 1. Poleg drugih splošnih pogojev mora imeti višjo strokovno izobrazbo usnjarske in gumarske stroke z ustrežno prakso.

Pod 2. Poleg splošnih pogojev za službo mora imeti srednjo ekonomsko šolo z najmanj 8 let prakse v komercialnih poslih ali naziv komercialista z najmanj 10 let prakse.

Pod 3. Imeti mora srednješolsko izobrazbo z najmanj 5 let prakse v tajniških poslih.

Plača po tarifnem pravilniku.

Ponudbe poslati na naslov: *Industrija lahke obutve, Turnišče.* O-201

Komisija za sklepanje delovnih razmerij pri Vinarsko-sad-jarski šoli, Svecina

r a z p i s u j e

16 prostih delovnih mest za sezonsko delo pri obnovi nasadov in ostalih kmetijskih delih. Sprejemno organizirano skupino 10 moških in 6 žensk s skupinovodjem. Zaposlitev je možna od 10. marca do 31. oktobra t. l.

Plačilo po akordu. Stanovanje je zagotovljeno. Prijave vložiti do 10. marca na naslov: *Vinarsko-sad-jarska šola, Svecina, p. Zg. Kungota pri Mariboru.*

Uprava šole

O-191

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri Gradbenem industrijskem podjetju »GRADIS«, gradbeno vodstvo Ljubljana, sprejme za svoja gradbišča v Ljubljani

večje število zidarjev in delavcev

Stanovanje za samce in prehrana zagotovljena na gradbišču. Pismene ali osebne ponudbe sprejema personalni oddelek uprave gradbenega vodstva, *Ljubljana, Bohoričeva ul. 28.* O-189

»AVTOBUSNI PROMET«
Maribor

sprejme

2 ŠOFERJA D kat.

v službo za Krajevno poslovalnico v Murski Soboti. Nastop službe je možen takoj ali po dogovoru. Prošnje s kratkim opisom dosedanje zaposlitve vložite v Poslovalnico v Murski Soboti.

FOTO HOCHSTÄDTER
Murska Sobota

Obveščam cenjene stranke, da sem fotoatelj s TRGA ZMAGE 2 preselil na TITOVO CESTO 2 (preko »Potrošnika«, bivša meh. delavnica Grabar) Za vsa fotografska dela se še nadalje priporočam.

»AVTOBUSNI PROMET« MARIBOR

obvešča potnike, da je s prvim marcem prevzelo avtobusno progo Murska Sobota — Lendava preko Dobrovnika. Avtobus bo obratoval po naslednjem voznem redu:

1	2	Postaja	3	4
Odh. 5.30	12.30	Lendava	9.00	16.15 Prih.
5.58	12.58	Turnišče	8.32	15.47
6.15	13.15	Dobrovnik	8.15	15.30
Prih. 6.45	13.45	M. Sobota	7.45	15.00 Odh.

Opomba: Avtobus pod 1 in 4 obratuje vsak dan, pod 2 in 3 pa samo ob delavnikih.

D-194

Komisija za sklepanje delovnih razmerij pri Vinarsko-sad-jarski šoli, Svecina

r a z p i s u j e

5 prostih delovnih mest v živinoreji za oskrbo molznic in mlade živine. Možna je zaposlitev moža in žene. Zaposlitev je možna od 10. do 15. marca. Plača po prirastku in namolženem mleku. Družinsko stanovanje je zagotovljeno. Prijave pošljite do 10. marca na naslov: *Vinarsko-sad-jarska šola, Svecina, p. Zg. Kungota pri Mariboru.*

Uprava šole

O-190

OBVESTILO BRALCEM

Da bomo lahko v celoti poročali o delu V. Kongresa SZDL Slovenije, ki se bo pričel 7. marca v Ljubljani, bo izšla naslednja številka Pomurskega vestnika v petek 10. marca.

MALI OGLASI

POSESTVO OKROG 2 ha vseh kultur s stanovanjskim in gošpodarskim poslopjem v Zbi-gocih 28 pri Gornji Radgoni, ugodno prodam. M-216

HISO v Ljutomeru, Kajuhova 4, dvostanovanjsko, enonadstropno, nenacionalizirano, prodam. Eno stanovanje takoj vseljivo. Prodajam tudi vsako stanovanje posebej. Informacije: Porekar, Heroja Staneta 4, Maribor. M-215

POSESTVO v bližini Poljčan, se-stoječe iz hise z gošpodarskim poslopjem in 6 ha obdelovalne zemlje prodam. Pojasnilo daje Pozni Ivan, Slov. Bistrica, Ozka ulica 2. M-184

VAJENCA za soboslikarsko stroko sprejem takoj. Bransberger Ernest, Trstenjakova 14a, Murska Sobota. M-185

POSESTVO s hišo in gošpodarskim poslopjem, sadovnjak, nji-ve, travnik, gozd vse okrog hi-se, prodam. Informacije pri Alojzu Medvedu, Klimecova 9, Nova vas, Maribor. M-187

POSESTVO 3 ha z gošpodarskim poslopjem in sadovnjakom v Jursinih prodam. Informacije: Franc Vucak, Podgradje, št. 2, p. Ljutomer. M-188

TRAKTOR »CARMES« s priključ-ki: kosilnico, plugom in enoos-no prikolico, prodam. Naslov v upravi lista. M-192

PREKLIC: Izjavljam, da ni res-nico, da bi me Aleksander Fe-rencek kdajkoli napeljal k tatvam, kaj kot je to govorila Helena Tomasko. Franc Ku-har, Kupsinci 69. M-193

RALDOPARAT RR 5 30 v dobrem stanju prodam. Brezovci 11, p. Turnišče. M-195

MOTORNOKOLO NSU MAXI 250 ccm tipa 59 prodam. Murska Sobota, Tomsiceva 16. M-196

HISO z gošpodarskim poslopjem in 5 ha zemlje ter ostalim in-ventarjem prodam. Zenkovič 14. M-197

OTROSKI SPORTNI VOZICEK, nov, prodam. Naslov v upravi lista. M-198

GOSPODINJSKO pomočnico, sa-mostojno, sprejemam. Dopoldan sama doma. Začetna plača 6.000 dinarjev. Naslov v upravi lista. M-199

POHISTVO, orehov furnir in ma-hagoni, trodelno omaro, dvo-delno omaro, omaro komoda, 4 stoli, okrogla miza, brušeno ogledalo, kauč, modrac od kau-ča, omarica za radio in luč, prodam. Naslov v upravi lista. M-200

ENOSTANOVANJSKO HISO s tr-govskim lokalom, gošpodarskim poslopjem in sadovnjakom, prodam. Vseljiva takoj. Tudi steklenice, slatinske, 1 in 1,5 l, na veliko in malo, razno pohi-štvo, gošpodarske stvari, sla-moreznicno itd., NSU motor (ne komplet) krasno lončeno peč, štedilnik in gradbeni les, pro-dam. Kolodvorska 19, Lendava. M-201

MESANO SEME črne in bele de-telje, 100 kg za krmilo in 50 kg čisto črnega semena detelje, prodam. Leopold Car, Sebebor-ci, p. Martjanci. M-207

GOSPODINJSKO POMOČNICO k tričlanski družini sprejemam. Ostalo po dogovoru. Pismene ponudbe poslati na naslov: Vin-ko Radnikar, Jamova 38, Ljub-ljana. M-212

TOPOLINO B prodam. Cena ugod-na. Naslov v upravi lista. M-210

USLUŽBENKI ISČETA SOBO v Murski Soboti. Plača po dogo-voru. Naslov v upravi lista. M-211

OSEBNI AVTOMOBIL Fiat — to-polino C tip ugodno prodam. Informacije pri Janku Klemen-čiču. Radenski vrh 30, Slatina Radenci ali v uredništvu Po-murskega vestnika.

Revija kuharske spretnosti in sejem opreme za gostinstvo

od 11. do 19. marca 1961

na razstavišču MARIBORSKEGA TEDNA

Ljudmil Stojanov:

HATIDŽE

Medtem se je dan počasi iztekal proti žrelu soteske na zahodu, s vzhoda pa so hkrati s hladom prvih senc pljusnili prvi modri valovi somraka, ki so odsevali zadnji sijaj oblakov, blestečih visoko na nebu, obrobjenih s pozlato že zaslega sonca. Tam v žarečem vencu gora, ki mu je sonce pošiljalo zadnje poljube, je bil njen ljubljeni in junaški sin...

Tako so zaslišali še druge vaščane, a tudi Hatidže. Nobeden ni znal povedati, kje se skriva razbojnik. Njegova mlada in lepa žena je za-nikala s solzami v očeh, kakor da bi bil Mola Jumer njo najmanj se-znanil s svojimi nameni. V srcu je čutila ostro in stalno bolečino, a tudi v sklepih in kolenih, ki so ji nepričakovano odpovedala. Govorila je, da ga ni videla že tri tedne, vendar je oficir po tonu in zbezanosti uvidel, da to ni resnica. Misel na to, da bi ga mogla zgubiti, da bi ji ga utegnili vzeti, ji je jemala prisenost: da bi ga ujeli, da bi ga od-gnali — to je vendar pomenilo pravo nesrečo. Svet tam onstran, na drugi strani gora, ki jih je gledala vsak dan in katerih oblike so se ji bile vtisnile v dušo kakor meje življenja — tisti svet se ji je zdel kraljestvo smrti, iz katerega se ni vračal nobeden od tistih, ki so sto-pili vanj. Tu je zrasla skupaj z drevom in travo in korenine njenega duha so bile tako globoko zrasle v zemljo, da jo je napolnjevala z grozo vsaka misel na to, da jih bodo izruli. Ko je torej oficir rekel, da je bo naslednjega jutra vzel s seboj za talko, dokler se razbojnik ne preda, je začutila, da se je loteva omedlevica, kakor da bi ji bila vsa kri šila v glavo, in solzi, ki sta ji bili nenadoma pritekli na oči, sta ji zmznili na licih. Zapri so jo v neko sobo in tam je objokovala svojo usodo.

Oficir je stopil ven in po ponovnem brezuspešnem pregovarjanju izpustil zaprte vaščane, nato pa se napotil proti razbojnikovemu domu. Tam so storili vse, kakor je bil ukaz: po stopnicah in v levu je bilo nastlano seno; stopnice so bile polite s petrolejem. Potrebno je bilo samo še prasniti z žveplenko in vsa hiša bi zaplamenela. Sredi dvorišča je sedela starka. Bila je sklonjena do tal in podpirala si je glavo z dlanmi ter zamolklo in enolično jokala. Oficir je stopil k njej. Zopet jo je zasliševal, ji zopet grozil. A ona ni ne slišala ne odgovarjala — bila je vsa odreenela od te groze, ki se je spuščala nad njo. Naposled je oficir dal vojakom znamenje, naj odidejo; kmalu nato je odšel še sam za njimi. Starka je ostala sama v noči, ki jo je vzel v okrilje, in brez prestanka tulila, monotonno in zloveče kakor volčica, ko se iz-gubi v puščavi življenja.

(Nadaljevanje na 8. strani)

S PRIHODNJO ŠTEVILKO V NEKAJ NADALJEVANJIH

Anthonyja Berkeleyja

MAŠČEVALNO NAKLJUČJE

ZAHVALA

Ob bridki in nenadomestljivi izgubi našega nepozabnega očeta

RUDOLFA MARŠIKA

gostilničarja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so z nami sočustvovali, nas tolažili, nam ustno ali pismeno izrazili sožalje, darovali prekrasne vence in ga v tako velikem številu spremili k večnemu počitku.

Prav iskrena hvala za ves trud dr. Lukmanu, zdravniku od Grada, gostinski zbornici za pretresljive nagrobne be-sede ter domačemu gasilskemu društvu.

Bodonci, 26. 2. 1961.

Žalujoči: žena, hčerka in zet
z otroki

Razpisna komisija za delovna mesta pri Kmetijsko-gozdarski zbornici v Murski Soboti razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. REFERENTA ZA IZDELAVO PROIZVODNIH OSNOV IN ANALIZ,
2. PRAVNEGA REFERENTA,
3. REFERENTA ZA FINANČNA VPRAŠANJA.

Pogoji:

Pod točko 1 agronomska ali ekonomska fakulteta

Pod točko 2 pravna fakulteta

Pod točko 3 srednja ekonomska šola ali nepopolna srednja šola z večletno prakso v finančnem poslovanju.

Nastop službe takoj.

Osnovna plača in položajna plača po Zakonu o javnih usluž-benih in pravilniku o položajnih plačah za uslužbenice kmetijsko-gozdarskih zbornic.

Razpis velja do 24. marca 1961. Prošnje poslati do 23. marca 1961.

O-206

Komisija za razpis delovnih mest pri Komunalni banki v Ljutomeru razpisuje sledeča delovna mesta:

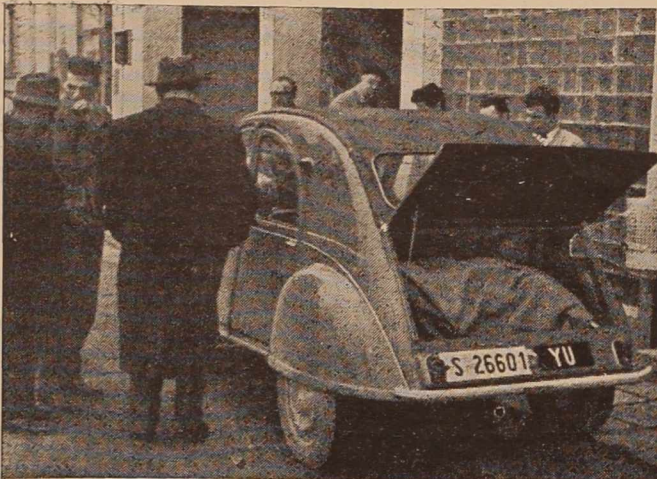
1. KREDITNEGA REFERENTA,
2. REFERENTA RAČUNOVODSTVA,
3. REFERENTA SLUŽBE DK

Pogoji: popolna srednja šolska izobrazba. Prednost imajo kandidati z bančno prakso. Plača po tarifnem pravilniku banke.

Rok za vložitev prošnje je 15 dni po objavi pri Komunalni banki v Ljutomeru.

O-209

Prov. S. F.

*Prvi »Spaček« v Soboti in seveda okrog njega največji ra-
dovedneži.*

nika. Ponoči zakurijo pastirji ogenj in tako počakajo jutro. Zanimivo je to, da ne potujejo »na slep«, marveč se poslužujejo zemljevidov. Računajo, da dalje od Ormoža s svojimi čredami ne bodo šli. Zakaj nenavadna selitev ovac? Pastirji pravijo, da jim je doma zmanjkalo krme. In kaj pravijo prebivalci krajev, koder se pomikajo ti nenavadni nomadi? V Središču menijo, da ovce povzročajo škodo predvsem na posevkih, še huje pa bo, ko se bodo »nomadi« prihodnji mesec vračali proti Bosni.

Zaradi pomanjkanja denarja so morali v nekem brazilskem mestu prenehati z izplačevanjem podpor, ali odpovedati čiščenje cest. Domiselni mestni župan pa je izdal odlok, da morajo vsi, ki prejemaajo podpore, vsak dan po dve uri čistiti ceste. Od takrat so mestne ulice čiste kot nikoli poprej.

MISLIM, DA IMAM....
TO PISMO JE BILA
EKO ŠKRBLO

